

Murem za niepodległością

26 kwietnia w Poznaniu odbyło się drugie posiedzenie Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego.

Młodzi przedstawiciele z niemal wszystkich wielkopolskich powiatów (łącznie 81 uczniów) przyjechali do Poznania, by w siedzibie samorządu województwa wziąć udział w drugim posiedzeniu sejmiku młodzieży. Tym razem, ze względu na to, że w 2018 r. przypadają ważne dla nas rocznice (stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę i wybuchu Powstania Wielkopolskiego) debata w sali plenarnej oraz dyskusje w komisjach koncentrowały się wokół historii, patriotyzmu i upamiętnienia najważniejszych regionalnych wydarzeń oraz postaci.

Z drugiej strony projekt pod hasłem „Młodzi Wielkopolańskie o patriotyzmie w XXI w.” pozwolił też uczniom przypomnieć sobie zasady funkcjonowania sejmiku, poznać reguły demokratycznej debaty, umożliwił wreszcie wzięcie udziału w merytorycznych obradach czterech specjalnych komisji.

Takie spotkania mają na celu rozpowszechnienie wśród młodych Wielkopolan wiedzy o działalności samorządu województwa. Mają też być zachętą do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-politycznym regionu – zauważyła, witając uczestników i gości obrad, przewodnicząca wielkopolskiego sejmiku Zofia Szalczyk.

Sesję sejmiku młodzieży przeprowadzono na wzór prac, jakie mają miejsce podczas obrad dorosłych. Radni brali udział w głosowaniach, wybrali spośród swojego grona sekretarzy i przewodniczą-

Młodym radnym nie brakowało energii i pomysłów podczas obrad w UMWW.

cych komisji, a przede wszystkim wyłonili prezydium sejmiku.

Przewodniczącym został Kacper Taterka z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nietążkowie, a funkcję wiceprzewodniczących pełnili: Marcel Stambuła i Jakub Szczygieł z I Liceum Ogólnokształcącego w Ostrzeszowie oraz Agata Kędzior z Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Pile.

Uczestnicy obrad zapoznali się z zasadami działalności poszczególnych organów sa-

morządu województwa. O sejmiku jako regionalnym parlamencie mówiła Zofia Szalczyk. Z kolei zadania Zarządu Województwa Wielkopolskiego przedstawił marszałek Marek Woźniak.

Jaki jest efekt prac młodych radnych? Podczas debat w czterech sejmikowych komisjach wypracowali oni szereg postulatów.

Komisja Upamiętnienia Czynu Powstańczego zaproponowała np.: stworzenie murali w ramach akcji „Murem za niepodległość”, organizację

patriotycznych imprez kulturalnych, inscenizację walk powstańczych. Komisja Samorządowa chciałyby m.in.: zorganizować kampanię społeczną upowszechniającą tradycje powstańcze oraz inwestować w bezpieczeństwo mieszkańców poprzez wsparcie dla OSP.

Wśród pomysłów wypracowanych przez Komisję Kultury są np.: inicjowanie i wspieranie instytucji i stowarzyszeń kultywujących historię i kulturę Wielkopolski; propagowanie zdrowego stylu życia,

kultywowanie tradycji i dawnych obyczajów. Z kolei Komisja Gospodarki apeluje, aby: utworzyć logo Wielkopolski promujące towary pochodzące z naszego regionu, a także zorganizować regularne targi w kilku największych miastach, pokazujące regionalne kulinaria.

To zaledwie część postulatów, które złożyły się na końcowy dokument, uchwałę przedstawiającą „Marzenia Wielkopolan o wolnej Polsce. Jak uczcić stulecie odzyskania niepodległości?”. >> strony 8-9

„Amadeus” to jest marka

Prowadzona dotąd przez samorząd województwa i Polskie Radio orkiestra „Amadeus” będzie teraz współfinansowana także przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. >> strona 3

Co za PUP-y!

Samorząd województwa nagrodził powiatowe urzędy pracy z Wielkopolski, które działają najefektywniej i potrafią skutecznie wykorzystywać środki na aktywizację zawodową bezrobotnych. >> strona 4

Czas na plener

Samorządowe instytucje kultury proponują różne sposoby niebanalnego spędzenia wolnych weekendów. Zaczęło się od jarmarku archeologicznego w Kaliszu-Zawodzie oraz tradycyjnej parady parowozów w Wolsztynie. >> strona 6

Tulipany dla dowódców

Podczas VI Poznańskich Dywanów Kwiatowych powstanie kobieriec nawiązujący do 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego, a swój chrzest będą miały nowe tulipany: biały „Generał Stanisław Taczak” i czerwony „Generał Józef Dowbor-Muśnicki”. >> strona 11

Inna strona samorządu

Pani marszałek lubi w szlafroku i dresie, a pan marszałek dostał Angolkę. Kogo rusza Sławomir? Lepiej radnej w powozie czy w tarpance? >> strona 16

Znicz już płonie

W Wielkopolsce rozpoczęła się XXIV Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Sportach Halowych. Przez półtora miesiąca w rozgrywkach uczestniczyć będzie około 4 tysięcy zawodników, rywalizujących w blisko 20 dyscyplinach. Efektowna ceremonia otwarcia olimpiady odbyła się 27 kwietnia w sali sportowo-widowiskowej SP nr 2 w Swarzędzu Zalasewie. Pojawiły się wszystkie znane z „prawdziwych” igrzysk elementy ceremoniału olimpijskiego: defilada uczestników (przedstawiciele województw), hymn olimpijski, wniesienie flagi, zapalenie znicza oraz przysięga złożona przez zawodników, trenerów i sędziów. >> strona 2

FOT. A. BOIŃSKI

Metropolia z koleją

10 czerwca ruszą pierwsze połączenia w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Na 9 liniach wokół Poznania w promieniu około 50 kilometrów pociągi mają jeździć w stałym rytmie, w godzinach szczytu komunikacyjnego co 30 minut. Na początek będą to trasy do Grodziska, Jarocina, Nowego Tomysła i Wągrowca. 16 kwietnia i 7 maja wicemarszałek Wojciech Jankowiak oraz starostowie, prezydent Poznania, burmistrzowie i wójtowie reprezentujący miejscowości leżące przy wyżej wymienionych czterech liniach podpisali w UMWW stosowne porozumienia dotyczące współfinansowania przewozów. >> strona 3

Ważne dla wsi

Podczas kwietniowej sesji wielkopolski sejmik przyjął dwa apele skierowane do administracji rządowej: w sprawie podjęcia skuteczniejszej ochrony przed afrykańskim pomorem świń i w kwestii przesunięć w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pieniędzy na drogi lokalne.

– Jako samorząd jesteśmy znacznie bliżej mieszkańców od władz centralnych. Myślę, że szybciej i lepiej potrafimy dostrzec ich potrzeby i problemy, więc powinniśmy je sygnalizować administracji rządowej – tłumaczy sens tych działań przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk. >> strona 5

na wstępie

Będzie miał kto rządzić

Artur Boiniski

W powszechnej opinii ludzi młodych polityka mierzi, a w najlepszym razie – niespecjalnie interesuje, zaś wygodne życie w wymiarze indywidualnym przedkładają oni nad zaangażowanie społeczne.

Osoby, które chciałyby znaleźć mocne argumenty na zaprzeczenie powyższej tezie, gorąco zapraszam na kolejne odsłony Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego. Bo dotychczasowe dwie sesje w wykonaniu młodych radnych (ostatnia odbyła się 26 kwietnia) pokazały, że wśród Wielkopolan stojących dopiero u progu dorosłości mamy wielu takich, którzy chcą się angażować w sprawy publiczne i którym przy okazji takie zaangażowanie sprawia po prostu frajdę.

Pewnie niektóre z wysuniętych podczas młodzieżowego sejmiku postulatów są nieco naiwne. Być może niektórym „radnym” przydałoby się okiełznanie takiej młodzieńczej, bezczelnej fantazji i braku kurtuazji. Może argumentowanie w debacie czasami jeszcze kuleje. Ale zapału, polotu i humoru – obecnego choćby w wystąpieniach kandydatów na przewodniczącego młodzieżowego sejmiku – mógłby pozazdrościć niejeden polityk czy samorządowiec od lat obecny w naszym życiu publicznym.

Będzie miał kto nami rządzić w przyszłości! ●

Razem dla rzemiosła

Porozumienie podpisali, od lewej: Tadeusz Moczyński – członek zarządu Izby Rzemieślniczej w Kaliszu, Marzena Wodzińska i Maciej Sytek – członkowie zarządu województwa, Jerzy Bartnik – prezes Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Partnerstwo w zakresie kształcenia zawodowego i dualnego zakłada porozumienie zawarte między województwem wielkopolskim a izbami rzemieślniczymi z regionu.

Jakie mają być korzyści takiej współpracy? Partnerzy planują wspólne promowanie zawodów rzemieślniczych (zarówno tych przyszłościowych, jak i unikatowych, których dziedzictwo wymaga zachowania), wymianę doświadczeń i informacji, podkreślanie znaczenia rzemiosła i potrzeby kształcenia dualnego.

Pod porozumieniem podpisali się 19 kwietnia w Urzędzie Marszałkowskim członkowie zarządu województwa Marzena Wodzińska i Maciej Sytek oraz prezes Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu Jerzy Bartnik i członek zarządu Izby Rze-

mieślniczej w Kaliszu Tadeusz Moczyński.

– Dzięki podejmowanym w Wielkopolsce programom i inicjatywom możemy być przykładem, jak aktywizować młodych ludzi w zakresie przedsiębiorczości zawodowej – mówiła Marzena Wodzińska. – Powołane w ubiegłym roku przez sejmik centra wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego są jedynymi takimi instytucjami w kraju, dającymi szansę na równowagę popytu i podaży na rynku pracy.

– Wyzwania współczesnego rynku pracy polegają w dużej mierze na innowacyjności. Nowatorskie kształcenie w tradycyjnych zawodach może stać się kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej w warunkach gospodarki rynkowej – zauważył z kolei Maciej Sytek. ABO

Znicz już płonie

W Wielkopolsce rozpoczęła się XXIV Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Sportach Halowych. Zawody potrwać do 10 czerwca.

W ceremonii wniesienia flagi olimpijskiej i zapalenia znicza wzięli udział związani z Wielkopolską olimpijczycy, na czele z jedynym naszym złotym medalistą IO Szymonem Ziółkowskim.

Przez półtora miesiąca w halowych rozgrywkach w naszym województwie będzie uczestniczyć około 4 tysięcy zawodników, rywalizujących w blisko 20 dyscyplinach. OOM odbywa się w 15 obiektach sportowych. Gospodarzami jest 13 samorządów: Jastrowie, Kalisz, Kolin, Krotoszyn, Luboń, Piła, Poznań, Swarzędz, Szamotuły, Tarnowo Podgórne, powiat złotowski i Żerków, a dodatkowo także miasto Zabrze.

Efektowna ceremonia otwarcia olimpiady odbyła się 27 kwietnia w sali sportowo-widowiskowej SP nr 2 w Swarzędzu Zalasewie. Pojawiły się wszystkie znane z „prawdziwych” igrzysk elementy ceremoniału olimpijskiego: defilada uczestników (przedsta-

wicielei województw), hymn olimpijski, wniesienie flagi, zapalenie znicza oraz przysięga złożona przez zawodników, trenerów i sędziów. Oprócz młodych sportowców w najważniejszych momentach celebry wzięli udział związani z Wielkopolską olimpijczycy, na czele z jedynym naszym złotym medalistą IO Szymonem Ziółkowskim.

Uczestników olimpiady przywitał burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek, pozdrowił ich prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego Andrzej Krasnicki, a przewodniczący Komitetu Organizacyjnego OOM Tomasz Wiktor zgłosił gotowość do przeprowadzenia imprezy. Marszałkowi Markowi Woźniakowi pozostało wygłosić oficjalną formułę otwarcia

olimpiady. – Bardzo dziękuję za te piękne chwile. Dziękuję wszystkim, którzy zaangażowali się w organizację tych wyjątkowych i ważnych zawodów, zwłaszcza komitetowi organizacyjnemu i samorządowi lokalnym, które przez OOM będą promować swoje małe wielkopolskie ojczyzny – stwierdził marszałek.

Pierwsze olimpijskie zawody już zakończono (na początku rywalizowali gimnastycy na trampolinie, zawodnicy w taekwondo olimpijskim oraz gimnastycy artystyczne). Ostatni komplet medali zostanie rozdany 10 czerwca.

Warto śledzić, gdzie i kiedy odbędzie się rywalizacja w kolejnych dyscyplinach, warto wybrać się do hal spor-

towych (tym bardziej że wstęp na zawody jest wolny) i kibicować młodym sportowcom. Więcej informacji o terminarzu i komplety wyników można znaleźć na stronie internetowej www.oom2018.wielkopolskie.pl.

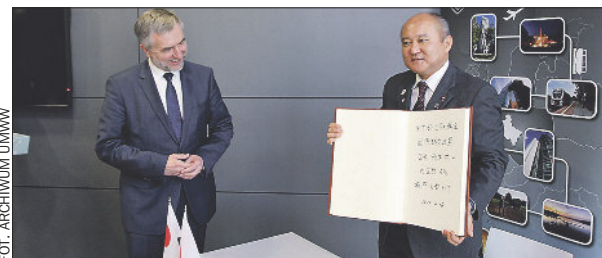
Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży to zawody organizowane od 1995 roku w ramach współzawodnictwa dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo, obejmujące kategorię juniora młodszego. Odbywają się w trzech odsłonach: w sportach halowych, letnich oraz zimowych. Samorząd województwa, które jest organizatorem danego wydarzenia, zajmuje się jego koordynacją oraz pokrywa część kosztów organizacji. ABO

Goście z Japonii w Wielkopolsce

Deputowani Zgromadzenia Parlamentarnego Meguro (część metropolii tokijskiej) przebywali u nas od 17 do 20 kwietnia.

Marszałek Marek Woźniak spotkał się z japońskimi gośćmi 18 kwietnia, przedstawiając im zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce i dotychczasowe kontakty wielkopolskich JST z partnerami w Japonii.

Obie strony za możliwe sfery współdziałania uznały organizację edukacji i politykę społeczną, zwłaszcza wobec seniorów, a także kulturę i sport. Przedstawiciele Meguro zwrócili uwagę, że potencjał współpracy z Polską jest w Japonii wciąż niedoszacowany, a nasz kraj jako cel wyjazdów turystycznych, pozostaje nieodkryty. Zdeklarowali też, że po

Marszałek Marek Woźniak próbował rozszyfrować wpis Japończyków do księgi pamiątkowej.

powrocie do Japonii staną się ambasadorami Wielkopolski w kontaktach ze swymi rodakami i politykami wyższego szczebla, a także promotorami współpracy polsko-japońskiej.

Delegacja z Tokio spotkała się też z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim, radnymi województwa i przewodniczącą sejmiku Zofią Szalczyk. Rozmowy były oka-

zją do zaprezentowania naszego rolnictwa i kulinarnego dziedzictwa Wielkopolski, które mogłoby stanowić część oferty skierowanej do turystów z Japonii.

Ponadto Maciej Sytek z zarządu województwa zaprezentował potencjał gospodarczy regionu i ofertę inwestycyjną dla japońskiego biznesu. RAK

Jubileuszowo

20 kwietnia w Poznaniu obchodzono dwa jubileusze: 25 lat Domu Bretanii w Poznaniu oraz 20 lat partnerskiej współpracy Poznania z Rennes.

W ramach obchodów, w których udział wzięli Maciej Sytek z zarządu województwa, skwer u zbiegu ulic Matejki i Wyspiańskiego w Poznaniu zyskał nowego patrona, którym został marszałek Ferdinand Foch.

Podczas uroczystości w Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT Brama Poznania odznaki honorowe „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” otrzymali Olivier Baeher, jeden z inicjatorów powstania Domu Bretanii, oraz Michel Dori, konsul honorowy RP w Rennes i zarazem przewodniczący Stowarzyszenia Bretagne-Pologne. RAK

Metropolia z koleją

Samorządy się porozumiały – pociągi wokół Poznania pojedą częściej.

To już pewne: 10 czerwca ruszą pierwsze połączenia w ramach projektu Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Chodzi o to, by na 9 liniach kolejowych wokół Poznania w promieniu około 50 kilometrów pociągi jeździły w stałym rytmie, w godzinach szczytu komunikacyjnego co 30 minut. Na początek będą to trasy do Jarocina, Nowego Tomysła i Wągrowca, a także do Grodziska, choć tu (ze względu na zatłoczenie torów od Lubonia do Poznania) nie zawsze uda się zachować 30-minutowy rytm. Kolejne linie będą sukcesywnie włączane do systemu.

Specyfika projektu PKM zakłada, że na dofinansowanie zwiększonej liczby przejazdów złożą się nie tylko – jak dotąd – samorząd województwa, ale też wszystkie powiaty i gminy położone wzdłuż wspomnianych linii kolejowych, a współpracujące w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań. Najwięcej (od kilkuset tysięcy

O tym, jak wielkie nadzieje budzi PKM, może świadczyć zainteresowanie mediów aktami podpisywania porozumień przez samorządowców (na zdjęciu – w UMWW 16 kwietnia).

do ponad miliona złotych rocznie) dokładać będą powiat poznański i stolica regionu.

16 kwietnia i 7 maja wicemarszałek Wojciech Jankowiak oraz starostowie, prezydent Poznania, burmistrzowie i wójtowie reprezentujący miejscowości leżące przy wymienionych wyżej czterech trasach podpisali w UMWW stosowne porozumienia dotyczą-

ce współfinansowania przejazdów.

– Idea kolei metropolitalnej urzeczywistnia się dzięki solidarnej współpracy wszystkich zainteresowanych samorządów. Pasażerowie szybko powinni odczuć korzyści wynikające z tego historycznego porozumienia – zapewnił wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

– W polityce i biznesie liczą się konkrety, ale i zdolności negocjacyjne, stąd porozumienie poprzedziły trudne, ale konkretne rozmowy. Ważne, że w efekcie nie ma „jeżdżenia na gapę” przez żadną z gmin, wszyscy partycypujemy w kosztach – podkreślał z kolei prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak.

– Jest powiedziane „po owocach ich poznać”. Cieszy więc, że potrafimy się porozumieć w aglomeracji w interesie jej mieszkańców – mówił starosta poznański Jan Grabkowski.

Jak podkreślano podczas podpisywania porozumień, częste i regularne kursy pociągów, obsługiwane przez nowoczesny tabor, będą stanowić rzeczywistą alternatywę dla dojazdów samochodami. Z przedstawionych dziennikarzom wyliczeń wynika, że w godzinach szczytu podróż pociągiem między Poznaniem a niektórymi miejscowościami w metropolii może być nawet czterokrotnie szybsza od przemieszczania się autem po zakorkowanych ulicach! ABO

Będzie jeszcze więcej nowych pociągów

13 kwietnia w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim wicemarszałek Wojciech Jankowiak podpisał z dyrektorem Centrum Unijnych Projektów Transportowych Przemysławem Gorgolem umowę na wsparcie województwa kwotą prawie 49 mln zł z unijnego programu Infrastruktura i Środowisko. Dzięki temu samorząd regionu zakupi kolejne pięć nowych pociągów (mają to być pięciociolnowe elektryczne zespoły trakcyjne). Nowy tabor będzie wykorzystany także w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, zwłaszcza na liniach do Opalenicy i Wrześni. ABO

Patriotyczne świętowanie

Na początku maja w całym regionie obchodziliśmy Święto Flag i rocznicę uchwalenia Konstytucji, a 22 kwietnia w Poznaniu upamiętniono działalność Pułku Ułanów Poznańskich.

Organizowane przez wojewodę obchody Dnia Flagi odbyły się 2 maja przed gmachem Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Z kolei 227. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja świętowaliśmy na poznańskim placu Wolności. Gospodarzem tych uroczystości był prezydent Poznania.

W obu wydarzeniach samorząd województwa reprezentował marszałek Marek Woźniak, który w rozmowie

z dziennikarzami podkreślił konieczność szanowania przez polityków zasad i reguł demokratycznego państwa prawa, a także zapisów konstytucji.

Wcześniej, również z udziałem marszałka, 22 kwietnia, odbyły się obchody święta 15. Pułku Ułanów Poznańskich. Po mszy św. (w kościele oo. Franciszkanów na Wzgórzu Przemysła) za dusze poległych i pomordowanych ułanów uroczystości kontynuowano przy pomniku przy ul. Ludgardy.

W południe na Starym Rynku oddano hołd sztandarowi pułku, a następnie kolumna kawalerii przemarszowała na Cytadłę, gdzie odbył się festyn. RAK

Zebrało się ich trzydziestu

Przedstawiciele przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu zainaugurowali 17 kwietnia działalność odnowionej Wielkopolskiej Rady Trzydziestu.

W jaki sposób przyspieszyć rozwój naszej gospodarki? Jak skuteczniej powiązać naukę z biznesem? Skąd przy niskim bezrobociu wziąć pracowników? To zaledwie część pytań, na które starają się odpowiedzieć członkowie Wielkopolskiej Rady Trzydziestu (WR 30). To zespół opiniotwórczo-doradczy, działający przy marszałku, który zajmuje się problematyką związaną z innowacyjnym rozwojem Wielkopolski.

W inauguracyjnym posiedzeniu rady, które odbyło się

Odnowiona Wielkopolska Rada Trzydziestu zainaugurowała działalność 17 kwietnia.

w UMWW w Poznaniu, wzięli udział marszałek Marek Woźniak i Maciej Sytek, który w zarządzie województwa odpowiada za kwestie gospodarcze.

Podczas dyskusji zaprezentowano nową formułę działalności WR 30, wynikającą z Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata

„Amadeus” to jest marka

Prowadzona dotąd przez samorząd województwa i Polskie Radio orkiestra „Amadeus” będzie teraz współfinansowana także przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Umowę o współprowadzeniu Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia „Amadeus” podpisali 19 kwietnia w Poznaniu marszałek Marek Woźniak, wiceminister kultury Wanda Zwinogrodzka oraz Mariusz Staniszewski z Polskiego Radia.

Przypomnijmy, że od czterech lat „Amadeus” funkcjonuje jako instytucja kultury Samorządu Województwa Wielkopolskiego i Polskiego Radia. Władze regionu umożliwiają jej bezpieczny byt, przekazując rocznie z budżetu 1,6 mln zł na bieżące funkcjonowanie oraz dodatkowo dotacje celowe, np. na zakup instrumentów. Polskie Radio łoży na orkiestrę 900 tys. zł. Teraz pół miliona złotych dołoży ministerstwo. Jak jednak podkreślano, choć dodatkowe pieniądze na pewno się przyda-

dzą, chodzi głównie o prestiż, bo na regularne centralne wsparcie mogą liczyć tylko najlepsze instytucje artystyczne.

– To dowód uznania dla marki tego zespołu, znanej przecież w skali nie tylko regionalnej, ale i krajowej oraz międzynarodowej – mówił podczas spotkania w Urzędzie Marszałkowskim Marek Woźniak.

– To jedna z najlepszych w swojej klasie orkiestr na świecie, dlatego cieszę się, że będziemy ją mogli wspierać – komplementowała zespół przed dziennikarzami Wanda Zwinogrodzka.

„Amadeus”, świętujący właśnie 50-lecie swojej działalności, to dzieło życia Agnieszki Duczmal, która nie ukrywała radości z podpisania umowy. – To jeden z najszcześniejszych dni w moim życiu – mówiła maestra. – My jesteśmy po to, by dawać życie tym czarnym kropkom na pięcioliniach. Cieszymy się, że nasze artystyczne działania spotykają się z ludźmi, którzy te działania wspierają. ABO

Maestra Agnieszka Duczmal pieczołowicie dokumentowała moment podpisania umowy przez minister Wandę Zwinogrodzką, marszałka Marka Woźniaka i Mariusza Staniszewskiego z zarządu Polskiego Radia.

Poznają urząd

Młodzież z kilku poznańskich szkół średnich spotkała się w połowie kwietnia z marszałkiem Markiem Woźniakiem w ramach cyklu pod nazwą „Poznaj urząd”.

Dzięki inicjatywie Młodzieżowej Rady Miasta Poznania w sali sesyjnej UMWW w Poznaniu spotkali się uczniowie z kilku placówek: Zespołu Szkół Łączności, Zespołu Szkół Handlowych oraz V, XVI i XIV LO.

Debatę z marszałkiem poprzedziła prezentacja zadań i kompetencji regionalnego samorządu: sejmiku i zarządu województwa.

Co zaintrygowało młodych? Pytali m.in. o rozwój gospodarki, współpracę z innymi regionami i o ofertę samorządu dla młodzieży. RAK

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 23 kwietnia, podczas XLV sesji sejmiku, w ramach punktu „interpelacje i zapytania”.

Julian Jokś (PSL) po raz kolejny poruszył problem linii kolejowej Krotoszyn – Jarocin. Ponadto radny pytał o kryteria wyboru lokalizacji stworzonych przez samorząd województwa centrów wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego.

Wiesław Szczepański (SLD-UP) w swoim wystąpieniu pytał o: przebieg konkursu na dyrektora muzeum w Lesznie, ewentualne zmiany liczby mandatów między okręgami w wyborach do sejmiku, politykę zatrudniania pracowników w kaliskim CKiS i Radiu Centrum.

Dariusz Szymczak (PiS) powrócił do kwestii wysokości zarobków dyrektora Teatru Wielkiego w Poznaniu, wnosząc o przekazanie mu informacji obejmujących 2017 rok.

Mirosława Rutkowska-Krupka (PO) interpelowała w sprawach: złego stanu technicznego schodów w pasie drogi nr 180 w Pile, wniosków o zwiększenie dofinansowania na drogi dojazdowe do pól, możliwości stworzenia filii wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego.

Mirosława Kaźmierczak (PSL) złożyła interpelacje dotyczące: remontu odcinka drogi wojewódzkiej nr 436 od drogi krajowej nr 11 do miejscowości Komorze Nowe oraz oświetlenia odcinka drogi wojewódzkiej nr 436 w Chociczy.

Waldemar Witkowski (SLD-UP) podziękował za inicjatywę tworzenia kolei aglomeracyjnej, postulując przyspieszenie jej wprowadzenia na trasie do Czempina. Pytał też po raz kolejny o możliwość stworzenia przystanku kolejowego przy ul. Hetmańskiej w Poznaniu.

Andrzej Pospieszynski (PO) dopytywał o termin rozstrzygnięcia bieżącej edycji konkursu „Pięknie Wielkopolska Wieś”. Rady zasignalizowały ponadto problem korków tworzących się na zjeździe z obwodnicy Śremskiej.

Włodzimierz Ignasiński (PiS) interpelował w sprawie problemów z dostępem do drogi publicznej, zgłaszanych przez członków wspólnoty mieszkaniowej w miejscowości Romanowo Dolne.

Zbigniew Czerwiński (PiS) powrócił do swojej interpelacji dotyczącej wyliczenia wysokości rekompensat dla poszczególnych spółek kolejowych, wyrażając niezadowolenie z udzielonej mu wcześniej odpowiedzi.

Tatiana Sokolowska (PO) złożyła pisemną interpelację, w której wniosła o informacje dotyczące stanu prac modernizacyjnych linii kolejowej do Piły oraz terminu zakończenia wdrażania projektu poznajskiej kolei aglomeracyjnej.

Zofia Szalczyk (PSL) i **Julian Jokś (PSL)** zastosowali wspólnie interpelację w sprawie możliwości utworzenia w Krotoszynie filii kaliskiego Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, wskazując na gotowość partycypowania w tej inwestycji przez miejscowy samorząd. **ABO**

Nagrodzeni za aktywność

Które urzędy pracy są najbardziej efektywne?

Przedstawiciele ośmiu najsukcesywniejszych powiatowych urzędów pracy w regionie stanęli, przed sesją sejmiku, do pamiątkowego zdjęcia z radnymi województwa.

Jak zmotywować bezrobotnych do pracy? Najlepiej wiedzą o tym przedstawiciele ośmiu najsukcesywniejszych powiatowych urzędów pracy w naszym regionie, którzy przed rozpoczęciem kwietniowej sesji sejmiku odebrali nagrody w pierwszej edycji samorządowego konkursu.

Przypomnijmy, że z inicjatywy sejmikowej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej w budżecie województwa na 2018 r. utworzono fundusz nagród na konkurs dla „Liderów wykorzystania środków

na aktywizację – aktywne powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim”.

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, który badał działalność urzędów w zakresie motywowania osób bezrobotnych i tzw. efektywność zatrudnieniową, posłużył się m.in. danymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z lat 2014-2017. W efekcie najwyższą ocenę i nagrody finansowe w konkursie uzyskały urzędy pracy w: Kępnie (zdobył 565 punktów), Jarocinie (558 pkt.) i Krotoszynie

(504 pkt.). Wyróżnienia oraz listy gratulacyjne odebrali z kolei przedstawiciele PUP (i nadzorujący ich starostowie) z: Czarnkowa, Pleszewa, Nowego Tomysła, ze Śremskiej i z Wolsztyna, których placówki zdobyły od 437 do 483 punktów.

– Potrzebujemy waszej współpracy i aktywności, jesteście partnerami samorządu województwa w rozwoju gospodarczym Wielkopolski, w rozbijaniu obszarów wykluczenia społecznego i tworzeniu stabilnej struktury spo-

łecznej, za co serdecznie dziękujemy – podsumowała wyniki rywalizacji przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk. – Sejmik nadal będzie wiązywał dużą wagę do aktywizacji osób bezrobotnych.

Wielkopolska od dekady jest regionem o najniższym poziomie bezrobocia w kraju, które w ostatnim roku spadło poniżej 4 proc. W Poznaniu, Wolsztynie, Nowym Tomyslu, Kępnie i Kaliszu bezrobocie jest minimalne, ale są też powiaty, w których sięga nawet 10 proc. **RAK**

Sejmikowe komisje ruszyły w teren

Aż trzy sejmikowe komisje obradowały w kwietniu poza siedzibą UMWW. – Ile hektarów zajmuje teren hipodromu? Czy spółka ma jakieś długi? Jak są dochody z organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych? – dopytywali radni z Komisji Gospodarki (zdjęcie u góry), którzy 9 kwietnia spotkali się w Centrum Wyszokolenia Jeździeckiego Hipodrom Wola. Komisja planowania przestrzennego (zdjęcie w środku) obradowała 10 kwietnia w siedzibie Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, przy ul. Wilczak. Omówiono m.in. najważniejsze inwestycje i programy poprawiające bezpieczeństwo na drogach, a także informacje o funkcjonowaniu WZDW (budżet jednostki, oddziały zamiejscowe, liczba pracowników, przedsięwzięcia i plany).

Z kolei Komisja Kultury (dolne zdjęcie) spotkała się 11 kwietnia w Szreniawie, gdzie funkcjonuje Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczo. Dyrektor placówki Jan Mackowiak opowiedział radnym o majątku, kosztach działalności, wpływach z biletów, największych atrakcjach muzeum, a także o trwającej obecnie modernizacji pawilonów wystawienniczych. **RAK**

Pieniądze dla samorządów

Sejmik przyjął w kwietniu kilka uchwał przekazujących pomoc finansową województwa – głównie dla wielkopolskich gmin.

Spore wsparcie dotyczy kultury fizycznej, 1,5 mln zł trafi do Poznania na zaadaptowanie budynku przy ul. Starołęckiej na Centrum Pozarządowych Organizacji Sportowych. Kolejne 10 gmin za 646 tys. zł wyremontuje, a 5 gmin za 347 tys. zł wybuduje zaplecze obiektów sportowych w ramach programu „Szatnia na Medal”. Pieniądze dostaną też gminy Jastrowie (na obiekt sportowy) oraz Baranów i Pызdry (na infrastrukturę turystyczną). Z kolei Międzychód, Sieraków i Witkowo, dzięki 120 tys. zł pomocy, zakupią sprzęt do ratownictwa wodnego.

Sejmik rozdysponował również 1,7 mln zł na renowację zabytków. Spośród 114 beneficjentów większość stanowią parafie, ale pieniądze trafiają też do podmiotów prywatnych i samorządowych.

Radni podjęli także uchwały przyznające pomoc instytucjom (głównie samorządom) prowadzącym w Wielkopolsce zakłady aktywności zawodowej. **ABO**

Ważne nie tylko dla wsi

Sejmik apeluje w sprawach ASF i PROW.

Podczas kwietniowej sesji wielkopolski sejmik przyjął – z inicjatywy klubu PSL – dwa apele skierowane do administracji rządowej.

Adresatem pierwszego z nich jest minister rolnictwa. Radni wskazują potrzebę zwiększenia puli pieniędzy na realizację w Wielkopolsce operacji typu „budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

– Zapotrzebowanie jest ogromne, właściwie każdą dostępną kwotę bylibyśmy w stanie rozdysponować – mówił podczas sesji wicemarszałek Krzysztof Grabowski. Na ogłoszony konkurs wielkopolskie gminy złożyły 355 wniosków, a funduszy starczyło na zawarcie jedynie 150 umów. Pieniądze się skończyły, tymczasem pozostają niewykorzystane kwoty na inne działania z PROW...

Drugi apel – do rządu – radni wystosowali „w kwestii podjęcia przez Radę Ministrów działań w zakresie likwidacji zagrożeń wirusem ASF w województwie wielkopolskim”. Sejmik podkreśla, że dotychczasowa ochrona przed rozprzestrzenieniem się afrykańskiego pomoru świń w Polsce jest niewystarczająca, a jeżeli ASF dotrze do Wielkopolski, to – ze względu na skalę i jakość produkcji wieprzowiny u nas – skutki dla rolników z regionu, dla gospodarki i dla konsumentów w kraju mogą być bardzo poważne.

Stąd wskazanie w apelu kilku konkretnych działań, które powinny jak najszybciej podjąć władze rządowe, by uchronić województwo przed chorobą i złagodzić skutki jej ewentualnego wystąpienia. Chodzi np. o zapewnienie odpowiednich nakładów finansowych, zarówno ze źródeł krajowych, jak i unijnych. ABO

FOT. A. BOIŃSKI

Z przewodniczącą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Zofią Szalczyk rozmawia Artur Boiński

– Dlaczego sejmik postanowił przyjąć dwa apele do władz rządowych, dotyczące problemów obszarów wiejskich?

– Apele dotyczą ważnych spraw dla wielkopolskiej gospodarki i dotyczą istotnych potrzeb społecznych. Niepokoi zwłaszcza opieszałość w działaniu władz centralnych w sprawie ASF, co lada moment może zagrozić wielkopolskiej gospodarce i konsumentom żywności.

– Dotąd nie mieliśmy afrykańskiego pomoru świń w województwie. Czy ASF to realny problem?

– ASF jest zaraźliwą, wirusową chorobą świń i dzików, która rozprzestrzenia się w naszym kraju ze wschodu. Odnotowuje się przypadki zachorowania zwierząt coraz bliżej granic województwa wielkopolskiego. Ryzyko pojawienia się choroby w naszym regionie jest coraz większe. Dla większości wielkopolskich rolników ważnym źródłem dochodów jest trzoda chlewna. W Wielkopolsce produkuje się 500 tys. ton żywca wieprzowego – to 1/4 produkcji krajowej. Mamy ośrodki hodowli, w których rolnicy z całej Polski kupują do chowu prosięta o wysokich walorach genetycznych. Tu są nowoczesne, duże zakłady przetwórstwa mięsnego, bazujące głównie na surowcu z wielkopolskich gospodarstw. Stąd skutki ASF u nas będą bardzo poważne i o wiele większe niż na wschodzie Polski, dotkną nie tylko wielkopolskich rolników. Szczególnie niepokój wywołuje sytuacja w służbach weterynaryjnych, które nie posiadają wystarczających w stosunku do skali produkcji trzody chlewnej w Wielkopolsce zasobów kadrowych, technicznych i finansowych. Ministerstwo powinno też zabezpieczyć środki na pokrycie strat producentów w przypadku wystąpienia tej choroby.

– A kwestia przesunięć w PROW?

– Dotychczas rozdysponowano tylko 39 proc. z 13,6 mld euro na PROW 2014-2020. W wielu działaniach PROW stopień wykorzystania środków jest bardzo niski, zatem są realne możliwości zwiększenia puli na inwestycje w drogi lokalne. Przyznana Wielkopolsce przez MRiRW kwota na ten cel nie pozwoliła na dofinansowanie choćby połowy z ponad 300 złożonych wniosków. Jest ogromna skala potrzeb w tym zakresie na obszarach wiejskich. Ministerstwo rolnictwa, znając potrzeby terenu i widząc rezerwy w PROW, powinno pilnie podjąć działania w celu zwiększenia puli na wsparcie inwestycji drogowych.

– Obie te sfery nie należą bezpośrednio do kompetencji samorządu województwa. Dlaczego radni się nimi zajmują?

– Jako samorząd jesteśmy znacznie bliżej mieszkańców od władz centralnych. Myślę, że szybciej i lepiej potrafimy dostrzec ich potrzeby i problemy, więc powinniśmy je sygnalizować administracji rządowej.

Przyszli leśnicy przyjechali aż z Milicza

Uczniowie Technikum Leśnego z Milicza byli gośćmi kwietniowej sesji sejmiku. Po jej zakończeniu rozmawiali m.in. z przewodniczącą sejmiku Zofią Szalczyk, wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim i radnym Mikołajem Grzybem. Wprawdzie Milicz leży już w województwie dolnośląskim, ale – jak się okazało w czasie rozmowy – wielu z goszczących w Poznaniu uczniów to młodzi Wielkopolanie. ABO

Zarząd odpowiada

Przedstawiamy wyciąg z odpowiedzi udzielonych na wcześniejsze interpelacje i zapytania radnych.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odpowiedział na dwie interpelacje Zofii Szalczyk. W sprawie dofinansowania barier ochronnych w miejscowości Wroniawy, poinformował, że ten fragment drogi nr 305 przebiega przez obszar zabudowany, gdzie dodatkowo wprowadzono ograniczenie prędkości do 40 km/h, które powinno zapewnić bezpieczeństwo ruchu; w związku z tym nie ma potrzeby montażu tam barier ochronnych. W kwestii dofinansowania budowy ścieżki rowerowej wzdłuż DW 308 na odcinku Bukowiec – Biała Wieś przekazał, że realizacja zadania nie jest brana pod uwagę, wskazując jednocześnie, że istnieje możliwość zgłoszenia inwestycji do programu „Budowa ścieżek rowerowych”. Nawiązując do przebudowy skrzyżowania DW 307 i 308 w Bukowcu, poinformował, że komisja bezpieczeństwa ruchu drogowego nie stwierdziła nieprawidłowości związanych z oznakowaniem, jednak na dojazdach do skrzyżowania zostanie wprowadzone ograniczenie prędkości do 70 km/h.

– odniósł się do interpelacji Mirosławy Rutkowskiej-Krupki. Poinformował, iż stowarzyszenie „Komunikacja” zleciło wykonanie opracowania pn. „Analiza popytu na przewozy kolejowe pasażersko-towarowe na połączeniu aglomeracyjnym Czarnków – Rogoźno – Wągrowiec, jako element studium wykonalności”; jego projekt jest poddawany konsultacjom społecznym, a ostateczne wyniki analizy pozwolą obiektywnie ocenić potrzebę reaktywacji połączeń na wspomnianym odcinku. Przekazał ponadto, że na fragmencie DW 189 od skrzyżowania z DK 11 do końca miejscowości Jastrowie będą wykonywane na bieżąco remonty cząstkowe nawierzchni w miejscach tego najpilniej wymagających. Poinformował też, że w 2018 roku zostanie zlecone opracowanie dokumentacji technicznej budowy chodnika wzdłuż DW 194 w Morakowie. Z kolei na budowę ścieżki rowerowej wzdłuż DW 179 na odcinku Dolaszewo – Szydłowo zlecono opracowanie materiałów niezbędnych do uzyskania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Natomiast na budowę skrzyżowania w Dolaszewie w ciągu DW 179 została już opracowana dokumentacja projektowa i złożono wniosek o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej.

– odpowiadając na interpelację Zbigniewa Czerwińskiego w sprawie wyliczenia kosztów przewozów przez spółki kolejowe, wskazał, że sposób kalkulacji wspomniany przez radnego odbiega od stosowanych zasad rozliczeń wynikających z ustawy o rachunkowości oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Przypomniał, że inwestycje w środkach trwałych, w tym koszty ich remontów, rozlicza się, uwzględniając czas użytkowania aktywów. Szacunkowa wartość rekompensaty, powiększona o wydatki województwa na remonty i modernizacje, wynosi za tzw. pociągokilometr: 15,63 zł dla Kolei Wielkopolskich i 14,82 zł dla Przewozów Regionalnych.

– przekazał Markowi Sowie, że zgodnie z umową spółki Koleje Wielkopolskie rada nadzorcza wnioskuje i tym samym przychyliła się do przyznania nagrody rocznej członkom zarządu. Zgromadzenie wspólników, przyznając członkom zarządu nagrody roczne w latach 2016 i 2017, kierowało się m.in. dobrymi wynikami spółki, prowadzonymi inwestycjami oraz uzyskanymi wyróżnieniami. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami wysokość nagrody rocznej członków zarządu spółki nie może przekroczyć trzykrotności ich przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w roku poprzedzającym przyznanie nagrody; w latach 2016 i 2017 nagroda roczna wyniosła w ich przypadku odpowiednio 1,5-krotność i 2-krotność.

– ustosunkował się do interpelacji Juliana Joksia dotyczącej linii kolejowej Krotoszyn – Gniezno. Wskazał, że samorząd województwa podjął działania związane ze wznowieniem przewozów pasażerskich na linii nr 281 na odcinku Jarocin – Września – Gniezno. Na zagadnienie przewozów pasażerskich na tej linii należy spojrzeć w szerszym kontekście, tj. poprawy jakości połączeń także z Krotoszyna w kierunku Wrześni, Gniezna czy Poznania. Spółka PKP PLK jest zainteresowana inicjatywą UMWW dotyczącą wznowienia przewozów na tej linii, jednak podkreśla, że jakość tych przewozów uzależniona jest od przyznania funduszy na rewitalizację.

– odniósł się do interpelacji Henryka Szopińskiego w sprawie remontu DW nr 150 na odcinkach Szklarnia – Aleksandrowo i Krasnobrzeg – Lubowo Drugie. Wskazał, że w roku bieżącym planowany jest remont odcinka Szklarnia – Popowo o długości 1,5 km za kwotę 500 tys. zł. Remont drogi nr 150 wykonywany jest sukcesywnie, w 2017 roku naprawiono odcinek o długości 0,55 km w Aleksandrowie. Dalszy remont będzie zależał od dostępności finansów w następnych latach.

Członek zarządu województwa Maciej Sytek

– odpowiadając na interpelację Sławomira Hinca, poinformował, że tytułem dofinansowania projektu „Przebudowa ul. Gdyńskiej (DW 196) od skrzyżowania z ul. Bałtycką do granicy miasta” wypłacono dotąd ponad 28 mln zł. Trwa ocena złożonego 15.02.2018 r. wniosku o płatność końcową. Z kolei umowa o dofinansowanie projektu „Przebudowa ul. Gdyńskiej na odcinku od granicy miasta do zjazdu do Centralnej Oczyszczalni Ścieków” została podpisana 13.03.2018 r. W ramach tego projektu nie złożono jeszcze żadnego wniosku o płatność.

– przekazał Tatianie Sokółowskiej informacje o budowie Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu. Wskazał, że do instytucji zarządzającej WRPO 2014+ został złożony wniosek o dofinansowanie i trwa jego ocena formalno-merytoryczna. Poinformował też o umowie z BGK w sprawie udzielenia pożyczki na współfinansowanie budowy oraz o ogłoszonym przez spółkę Szpitala Wielkopolski przetargu na budowę i wyposażenie WCZD.

– odpowiedział na dwie interpelacje Dariusza Szymczaka. W sprawie wypowiedzi prasowej Jakuba Jędrzejewskiego dotyczącej faktur wystawianych przez spółkę Szpitala Wielkopolski poinformował radnego, że nie może stanowić przedmiotu odpowiedzi domniemanie, którego z członków zarządu województwa miał na myśli były prezes spółki. W sprawie spółki OPEN poinformował, że wypłacona jej prezesowi w 2017 roku nagroda to nagroda jubileuszowa za 30-lecie pracy zawodowej. Podstawą wypłaty wynagrodzenia były zapisy regulaminu wynagrodzenia obowiązujące w spółce. Dodatkowo poinformował, iż wynagrodzenie dla prezesa zostało ustalone przez nadzwyczajne zgromadzenie wspólników. Przekazał wyjaśnienia dotyczące okoliczności zmiany udziału województwa w kapitale akcyjnym OPEN S.A.

Sekretarz województwa Tomasz Grudziak

– odpowiadając z upoważnienia marszałka województwa na interpelację Waldemara Witkowskiego, przekazał, że Urząd Marszałkowski wyposażył na początku marca nieruchomości przy al. Niepodległości 34 w Poznaniu w stosowny zewnętrzny pojemnik do gromadzenia odpadów biodegradowalnych. Obecnie trwa wyposażanie pomieszczeń kuchennych zlokalizowanych na piętrach oraz przestrzeni ogólnodostępnej na poziomie „0” w odpowiednie pojemniki, które pozwolą pracownikom i klientom urzędu na segregację bioodpadów. ABO

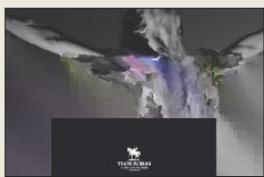
Polecamy

Życie pocziwie

W Gieczu, do końca 2018 r., można obejrzeć wystawę pt. „Żywot człowieka pocziwego”. Średniowiecze trwało na naszych ziemiach niemal 1000 lat. W ciągu tak długiego okresu systematycznie następowały głębokie przeobrażenia w każdej sferze życia. Niektóre przejawy tej codzienności pokazano na wystawie: podstawowe zajęcia ludności, narzędzia pracy i sposoby ich użytkowania, a także życie religijne i zabawy.

Piękna wojna?

Teatr Wielki w Poznaniu zaprasza 12 maja na premierę baletu „Troja(n)”. Historia zburzenia Troi pozwoliła na ukształtowanie wyobrażenia „pięknej wojny”. Realizatorzy jednak odwracają tę powszechną, zwłaszcza w kulturze popularnej, interpretację. Zadają pytanie o współczesność: człowieka i świat, który kreuje. „Skojarzenie z wirusem komputerowym zostaje wykorzystane jako alegoria ciągłego dążenia do wojen, wewnątrz siła, która pcha ludzkość do przemocy, wkłada broń w dłoń. To pętla, której nie można powstrzymać” – czytamy w zaproszeniu.

O ziemianach

Muzeum Ziemianstwa w Dobrzycy stara się przybliżyć gościom znaczenie roli polskiego ziemianstwa dla kultury i historii naszego kraju. Dlatego przygotowało wystawę pt. „Twórczość artystyczna ziemian. Malarstwo i grafika”, którą można oglądać w miejscowym pałacu do 30 września. Ekspozycja prezentuje ciekawą i mało popularną twórczość artystyczną (pejzaże starych dworów, scenki rodzajowe, imponujące grafiki), uprawianą przez przedstawicieli rodów ziemiankich z całej Wielkopolski. RAK

Czas odpocząć w plenerze

Samorządowe instytucje kultury proponują nam różne pomysły na niebanalne spędzenie wolnych weekendów.

Nie masz pomysłu, jak ciekawie spędzić weekend z dziećmi? Podległe samorządowi województwa instytucje kultury zorganizowały już i zaplanowały w najbliższych miesiącach (od maja do końca września) kilkadziesiąt ciekawych przedsięwzięć, dostarczających atrakcji zarówno najmłodszym, jak i ich rodzicom. Przykłady?

Wolsztyn pod parą

Od 27 do 29 kwietnia w Wolsztynie trwała jubileuszowa, XXV edycja Parady Parowozów. Miasto kolejny raz stało się stolicą światowej „pary”, a miłośnicy zabytkowych pociągów nie narzekali na brak wrażeń. Przez trzy dni bezpłatnie można było zwiedzać najstarszą w Europie czynną parowozownię oraz uczestniczyć w licznych atrakcjach. Sympatycy kolei (ich liczbę oszacowano na kilkanaście tysięcy) mogli zobaczyć na torach 9 dymiących lokomotyw, m.in. z Wolsztyna, ze skansenu PKP Cargo w Chabówce, z muzeum przemysłu i kolejnictwa w Jaworzynie Śląskiej, z wrocławskiego klubu sympatyków kolei oraz z Niemiec i z Luksemburga.

Organizatorzy wydarzenia (parowozownia Wolsztyn, która jest instytucją kultury samorządu województwa) przygotowali też przejazdy specjalnymi pociągami, zawody maszynistów i multimedialne widowisko pn. „Światło, para i dźwięk”. Podczas efektownego pokaz lokomotywy prezentowano kolejno na obrotnicy i w hali napraw w świetle barwnych laserów.

Historia na Zawodziu

Ostatni weekend kwietnia to także tradycyjna, historyczna

Parada parowozów w Wolsztynie co roku cieszy się ogromną popularnością.

podróż w przeszłość, na którą zaprasza co roku Rezerwat Archeologiczny w Kaliszu-Zawodziu, oddział Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej. Tegoroczna edycja składała się z dwóch wydarzeń. 27 kwietnia odbył się festyn archeologiczny „Zawodzie-Podgrodzie” dla szkół, a 28 kwietnia zorganizowano wydarzenie otwarte dla wszystkich gości – jarmark archeologiczny „Od Kalisii do Kalisza”.

Jarmark archeologiczny za każdym razem przyciąga rzesze kaliszian (organizatorzy szacują, że w tym roku w zajęciach wzięło udział łącznie blisko 1000 uczniów i przed-szkolaków) i jest doskonałą lekcją żywej historii. Podczas wydarzenia można było zapoznać się z tajemnicami pracy... grodowego kata czy też konserwatora zabytków. Nie zabrakło oczywiście innych ciekawych kramów, warsztatów i stoisk.

A co czeka nas w kolejnych miesiącach?

Impreza w plenerze

Warto zajrzeć na przykład do Szreniawy lub na Lednicę. Podległe samorządowi województwa instytucje: lednickie Muzeum Pierwszych Piastów i Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie zaplanowały w najbliższych miesiącach (wspólnie ze swoimi oddziałami) szereg interesujących przedsięwzięć.

Wiele atrakcji kierowanych jest do dzieci i młodzieży, np. „Niesamowite opowieści z Lednicy”, które w formie nocnego biwaku nad jeziorem i z pogawędką historyczną przy ognisku będą organizowane co 2 tygodnie w okresie wakacji. Z kolei „Spotkania z archeologią” w Grodzie w Grzybowie są połączone z zajęciami edukacyjno-historycznymi, warsztatami, pokazami oraz wiejskim targiem produktów lokalnych i rzemiosł.

I choć o powodzeniu plenerowej imprezy może często

zdecydować pogoda, obie samorządowe placówki nie narzekają latem na brak frekwencji. Muzealnicy wymyślają nowe formy zabaw i pomysły, które mają przyciągnąć najmłodszych, a za nimi ich rodziców i krewnych.

– Naszym atutem są imprezy plenerowe, pozwalające gościom zrelaksować się w parku, odpocząć na świeżym powietrzu, a przy okazji aktywnie spędzić czas, poprzez uczestnictwo w atrakcjach „żywego muzeum” – podkreśla dr Jan Maćkowiak, dyrektor placówki w Szreniawie. – Edukację i promocję dawnych zwyczajów i kultury staramy się łączyć z aktywnym wypoczynkiem na łonie przyrody.

Zielone Świątki

20 maja w Szreniawie odbędzie się np. Festyn Zielonoświątkowy. Co to takiego? Zielone Świątki to w tradycyjnej kulturze ludowej pora obrzędów

związanych z pożegnaniem wiosny oraz przywitaniem lata i towarzyszącymi temu zwyczajami agrarnymi rozpowszechnionymi od wieków na ziemiach polskich.

Popularne Zielone Świątki to w tradycji chrześcijańskiej uroczystość Zesłania Ducha Świętego. Obchodzona jest 50 dni po Wielkanocy i stanowi zakończenie tego okresu. W tym dniu po obsianych polach przechodziły procesje z chorągwiami i świętymi obrazami, a wieczorem często odbywały się zabawy wiejskie. Domy i zagrody ozdabiano tatarakiem, zielonymi gałęziami, a nawet wyciętymi młodymi brzoźkami, które miały zapewnić urodzaj oraz chronić przed urokami i zarazą.

Muzeum w Szreniawie przygotowało z tej okazji m.in.: pokaz strzyżenia owiec oraz pracy kowala i kołodzieja, występy zespołów folklorystycznych, paradę umajonych wołów i zaprzęgów zwierzęcych, warsztaty wikliniarskie oraz florystyczne z nauką wicia wianków, muzealne stanowiska interaktywne dla dzieci (wykonywanie papierowych kwiatów, drewnianych koralików itp.), pokaz gaszenia pożaru przez grupę rekonstrukcyjną z Ochotniczej Straży Pożarnej w Żabnie i Śremie.

Tego lata w marszałkowskich muzeach będzie można również poznać m.in. słowiańskie zwyczaje miłosnych zalotów w najdłuższą noc w roku, przyrządzić się pracy kowala, garnarza lub kołodzieja, podziwiać zabytkowe maszyny i narzędzia pracy rolnika na tle ich współczesnych, nowoczesnych odpowiedników.

Szczegółowy wykaz tych przedsięwzięć dostępny jest na stronach internetowych poszczególnych placówek. RAK

Jarmark archeologiczny w Kaliszu-Zawodziu to świetna lekcja historii.

Na 20 maja w Szreniawie zaplanowano Festyn Zielonoświątkowy.

Zdaniem gospodarza

Józef Kwaśniewicz,
starosta
szamotulski

Powiat szamotulski wyróżnia się nie tylko wspaniałą przyrodą, zabytkami i licznymi atrakcjami turystycznymi, ale także wysoko rozwiniętą gospodarką, rekordowo niskim bezrobociem oraz przedsiębiorczością mieszkańców.

Z jednej strony stawiamy na młodziź, dlatego placówki edukacyjne prowadzone przez powiat szamotulski są nieustannie modernizowane. Budujemy obiekty sportowe i wspieramy nowatorskie programy edukacyjne, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Z drugiej strony wspieramy też przedsiębiorców. Wielu mieszkańców decyduje się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, m.in. dzięki pomocy finansowej z Powiatowego Urzędu Pracy.

Nieustannie podwyższamy standardy obowiązujące w naszym szpitalu. Niedawno powstał tutaj nowy oddział intensywnej terapii, budynek poradni specjalistycznych czy obecnie najnowocześniejsza w Wielkopolsce sterylizatornia. Zdrowie oraz bezpieczeństwo mieszkańców to dla nas priorytet, dlatego sukcesywnie udoskonalamy także powiatową infrastrukturę drogową.

Serdecznie zapraszamy do wizyty w naszym malowniczym regionie, który z pewnością urzeknie gości swoimi licznymi walorami. Warto tutaj przyjechać, wypocząć, pracować i zamieszkać!

Z księżniczką na zamku

Powiat szamotulski to wspaniałe zabytki i pamiątki historii.

Powiat szamotulski jest usytuowany na północny zachód od stolicy województwa – Poznania, a na jego terenie funkcjonuje osiem gmin. Pierwsze wzmianki o tutejszych osadach sięgają XII w., jednak ślady aktywności osadniczej człowieka w tym rejonie datuje się na tysiące lat p.n.e.

Tereny położone w dorzeczu dolnej Warty wyróżniają się licznymi walorami turystyczno-krajobrazowymi. Znajdziemy tutaj piękne lasy zamieszkałe przez liczne gatunki zwierząt, jeziora i rzeki oraz rezerваты przyrody. Region, ze względu na dużą liczbę malowniczych szlaków, cenią sobie zwłaszcza miłośnicy turystyki pieszej, rowerowej i konnej.

Prowadzeniu zdrowego i aktywnego trybu życia sprzyja też rozbudowana baza sportowa powiatu: hale sportowe, obiekty lekkoatletyczne, korty tenisowe, kręgielnia czy Centrum Sportu Szamotuły (m.in. pływalnia i stadion). We Wronkach oraz w Pniewach zlokalizowane są ponadto nowoczesne stadiony piłkarskie.

Samorządowcy stawiają na sport. Na terenie powiatu działają liczne związki, kluby i stowarzyszenia sportowe, a także oddział PTTK oraz ognia Polskiego Związku Łowieckiego i Polskiego Związku Wędkarskiego. Wieleletnią tradycją szczytą się także Kurkowe Bractwa Strzeleckie.

Jakie jeszcze atrakcje znajdują goście w powiecie szamotulskim?

Są tutaj wspaniałe zabytki i pamiątki historii. Na szcze-

FOT. ARCHIWUM STAROSTWA POWIATOWEGO W SZAMOTULACH

W powiecie szamotulskim na uwagę zasługują m.in. liczne zespoły pałacowe. Na zdjęciu pałac w Kobylnikach.

gólną uwagę zasługuje Muzeum Zamek Górków, w którym można podziwiać bogato wyposażone komnaty oraz różnorodne zbiory, m.in. stałe ekspozycje: regionalną, etnograficzną oraz największą w zachodniej Polsce kolekcję ikon. Znaczna ich część to ikony rosyjskie pochodzące z XIX w. Do szamotulskiego muzeum trafiły dzięki współpracy ze służbą celną, która odebrała dzieła przemysłnikom podczas próby wywiezienia ich z kraju.

Muzeum kolekcjonuje też współczesne malarstwo polskie na desce, w tym obrazy Jerzego Nowosielskiego, Tadeusza Brzozowskiego, Zbigniewa Makowskiego, Jarosława Modzelewskiego, Leona Tarasewicza.

Najlepiej zachowanym obiektem kompleksu muzealnego jest późnogotycka wieża, zwana „basztą Halszki”. Zgodnie z legendą, przez 14 lat mieszkała w niej księżniczka Halszka Ostrogska – żona Łukasza III Górki. Obecnie w baszcie prezentowana jest ekspozycja przedstawiająca dzieje miasta i najbliższej okolicy. Na cele muzealne zaadaptowano również XVIII-wieczną oficynę oraz XIX-wieczny spichlerz.

Co jeszcze warto zwiedzić w tych stronach?

Poza szamotulskim muzeum na uwagę zasługują: Muzeum Regionalne we Wronkach z izbą pamiątek, umiejscowione w XIX-wiecznym szachulcowym spichlerzu, a także Muzeum Regionalne w Grzebiensku. Ponadto, w powiecie

szamotulskim znajdziemy wiele zabytkowych obiektów sakralnych, m.in. bazylikę pw. Matki Bożej Pocieszenia i św. Stanisława Biskupa w Szamotulach, zespół pofranciszkański z kościołem parafialnym pw. św. Krzyża czy drewniany kościół w Słopanowie. Na uwagę zasługują też liczne zespoły pałacowe, np. w Kobylnikach czy Zielonejgórze.

Nie brakuje tutaj również terenów sprzyjających prowadzeniu działalności gospodarczej. W powiecie funkcjonuje wiele firm znanych i cenionych w całym kraju oraz na arenie międzynarodowej. Silna jest tutaj też branża rolno-przemysłowa. Sprzyja temu bogata baza surowcowa, zlokalizowana w gminach, oraz wysoka kultura upraw i hodowli. **RAK**

Powiat szamotulski

Lekcja z historii:

W 1793 r. ziemia szamotulska dostała się wskutek II rozbioru Polski pod panowanie pruskie. W 1818 r. utworzono powiat szamotulski w granicach zbliżonych do obecnych. W końcu 1837 r. powiat należał do najzamożniejszych w Wielkim Księstwie Poznańskim, zajmując w tym względzie 6. lokatę. Samorząd funkcjonował tutaj w latach międzywojennych i w PRL do 1976 r., kiedy decyzją władz zlikwidowano powiat. Od 1 stycznia 1999 r., po reformie samorządowej, Szamotuły na powrót zyskały tę rangę.

Powiat szamotulski w liczbach:

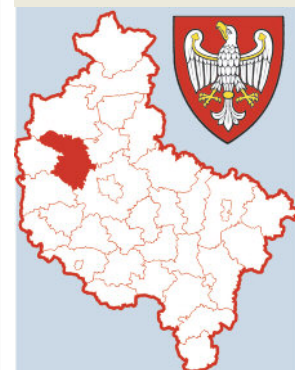
- powierzchnia – 1119,6 km²
- liczba ludności – 90.256
- gęstość zaludnienia – 80,6 os./km²
- mieszkańcy miast – 48,5 proc.
- mieszkańcy wsi – 51,5 proc.

Ciekawostki:

- W Szamotulach urodził się (około 1524 r.) Wacław z Szamotuł – ceniony kompozytor, zatrudniony u króla Zygmunta Augusta w Krakowie. W mieście znajduje się pomnik artysty.
- 24 listopada 1898 r. w Szamotulach urodził się Maksymilian Cieżki, powstaniec wielkopolski, oficer kontrwywiadu, kierownik sekcji Biura Szyfrów, który kształcił kryptologów odpowiedzialnych za złamanie kodów Enigmy.

Sąsiednie powiaty:

- czarnkowsko-trzcianecki
- międzychodzki
- nowotomyski
- obornicki
- poznański

Inwestują w drogi

Samorząd województwa zainwestował przez minioną dekadę ponad 190 mln zł w rozwój dróg na terenie powiatu szamotulskiego.

Z danych nadzorujących takie inwestycje Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu wynika, że realizacja 38 zadań kosztowała łącznie ponad 190 mln zł, a dofinansowanie unijne na modernizację dróg sięgnęło niemal 108 mln zł.

Co zrobiono za te pieniądze? Gruntownie wyremontowano trasy wojewódzkie, prowadzące m.in. z Szamotuł do Obornik, z Pamiątkowa do Otorowa, z Pniew do Otorowa, z Przeźmierowa do Pamiątkowa.

Ze względu na duże zakłady przemysłowe na tym terenie i dojeżdżające tam TIR-y, w najbliższych latach zmodernizowane zostaną kolejne odcinki dróg, zaplanowano też m.in. budowę obwodnicy Wronek. **RAK**

FOT. ARCHIWUM WZDW
Wyremontowana droga z Szamotuł do Obornik.

Wielkopolska przez Witolda Tkaczyka naszkicowana

RYŚ. W. TKACZYK

Pierwotny, gotycki Zamek Górków w Szamotulach ufundował w XV w. Dobrogost Świdwa-Szamotulski. Zespół zamkowy (otoczony murami i fosą) składał się z budynku mieszkalnego, baszty i wieży. Sto lat później zamek przeszedł na własność zamożnej rodziny Górków. Liczne przebudowy (w XVIII i XIX w.) zatępiły obronny charakter dwuskrzydłowego gmachu. W 1837 r. budowlę przejął pruski następca tronu Fryderyk Wilhelm, który przekazał ją przedstawicielom książęcego rodu Sachsen Coburg-Gotha (ich potomkami jest brytyjska rodzina królewska). W latach 1976-1990 przeprowadzono rekonstrukcję budowli, przywracając jej gotycki charakter. **WT**

Co młodzi radni z całego regionu

26 kwietnia w Poznaniu, podczas drugiego posiedzenia Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego, przez Polskę niepodległości i wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

FOT. 12X A. BOŃSKI

Uczestnikami młodzieżowego sejmiku byli przedstawiciele niemal wszystkich wielkopolskich powiatów (łącznie 81 uczniów). Więcej zdjęć w fotorelacji z wydarzenia na: www.umww.pl/smww.

Piotr Ratajczak

Młodzi przedstawiciele z niemal wszystkich wielkopolskich powiatów (łącznie 81 uczniów) przyjechali 26 kwietnia do Poznania, by w siedzibie samorządu województwa wziąć udział w drugim posiedzeniu sejmiku młodzieży. Tym razem, ze względu na to, że w 2018 roku przypadają ważne dla nas rocznice (stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę i wybuchu Powstania Wielkopolskiego), debata w sali plenarnej oraz dyskusje w komisjach koncentrowały się wokół historii, patriotyzmu i upamiętnienia najważniejszych regionalnych wydarzeń oraz postaci.

Z drugiej strony projekt pod hasłem „Młodzi Wielkopolanie o patriotyzmie w XXI wieku” pozwolił też uczniom przypomnieć sobie zasady funkcjonowania sejmiku, po-

znać reguły demokratycznej debaty, umożliwił wreszcie wzięcie udziału w merytorycznych obradach czterech specjalnych komisji.

– Takie spotkania mają na celu rozpowszechnienie wśród młodych Wielkopolan wiedzy o działalności samorządu województwa. Mają też być zachętą do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-politycznym regionu – zauważyła, witając uczestników i gości obrad (m.in. nauczycieli, samorządowców, europośła Andrzeja Grzyba z PSL) inicjatorka przedsięwzięcia oraz przewodnicząca wielkopolskiego sejmiku Zofia Szalczyk.

Marzenia o Polsce

Jak wyłoniono radnych Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego? Obrady poprzedziły kilkumiesięczne przygotowania w szkołach ponadgimnazjalnych. W ra-

mach rekrutacji do udziału w spotkaniu uczniowie z wielkopolskich placówek oświatowych otrzymali zadanie: opracowanie w formie pisemnej pracy na temat: „Marzenia Wielkopolan o wolnej Polsce. Jak uczcić stulecie odzyskania niepodległości?”.

Autorzy najlepszych prac, wyłonieni na szczeblu powiatowym, reprezentowali swoje miejscowości w Poznaniu, podczas wojewódzkich obrad sejmiku. Tutaj mogli rozwinąć swoje pomysły, skonfrontować je z marzeniami innych uczniów, wybrać najtrafniejsze z nich.

– Hasłem przewodnim spotkania młodzieży jest patriotyzm. Chcemy, aby młodzież wyraziła swój pogląd, jak dzisiaj postrzega się postawy patriotyczne, co oznacza dla nich bycie patriotą – dodała Zofia Szalczyk.

Okazją do takiej ożywionej dyskusji na temat patriotyzmu w XXI wieku była praca

w czterech sejmikowych komisjach (gospodarki, upamiętnienia czynu powstańczego, kultury i samorządowej).

Pracują jak dorośli

Sesję sejmiku młodzieży przeprowadzono na wzór prac, jakie mają miejsce podczas obrad dorosłych. Radni brali udział w głosowaniach, wybrali spośród swojego grona sekretarzy i przewodniczących komisji, a przede wszystkim wyłonili prezydium sejmiku.

Przewodniczącym został Kacper Taterka z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Nietązkowie, a funkcję wiceprzewodniczących pełnili: Marcel Stambuła i Jakub Szczygieł z I Liceum Ogólnokształcącego w Ostrzeszowie oraz Agata Kędzior z Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Pile.

Uczestnicy obrad zapoznali się z zasadami działalności

poszczególnych organów samorządu województwa. O sejmiku jako regionalnym parlamencie mówiła Zofia Szalczyk, prezentując najważniejsze zadania i podejmowane uchwały, zasady funkcjonowania, podział na kluby radnych i sejmikowe komisje.

– Sejmik liczy 39 radnych, kadencja trwa 4 lata (choć następna, po zmianach w prawie, będzie już 5-letnia); radni pracują w 13 komisjach – wymieniła przewodnicząca.

To zarząd „rządu”

Z kolei zadania Zarządu Województwa Wielkopolskiego przedstawił marszałek Marek Woźniak, któremu towarzyszył też wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

– Z przymrużeniem oka można stwierdzić, że regionalny sejmik działa trochę jak polski Sejm, uchwalając prawo, a zarząd województwa funkcjonuje jak rząd, jego or-

gan wykonawczy – obrazował młodym radnym Marek Woźniak, który omówił też różnice między marszałkiem a wojewodą, opowiedział o funkcjonowaniu samorządowej administracji (w UMWW działa 20 departamentów i 10 biur), podkreślił rolę współpracy zagranicznej.

– Jednym z naszych najważniejszych zadań w ostatnich latach jest wdrażanie funduszy unijnych. W latach 2007-2013 mieliśmy do dyspozycji 1,33 mld euro, dzięki czemu zainwestowaliśmy m.in. w 22 nowoczesne pociągi „elf”, a teraz kluczowymi projektami samorządu są budowa Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu oraz modernizacja linii kolejowej z Poznania do Piły – dodał marszałek.

Co z patriotyzmem?

Po tych wystąpieniach młodzi radni przystąpili do dalszych

Przewodniczącym sejmiku został Kacper Taterka, a funkcję wiceprzewodniczących pełnili: Agata Kędzior, Marcel Stambuła i Jakub Szczygieł.

Podczas głosowań młodych radnych dużo pracy mieli wybrani przez nich na początku sesji sekretarze obrad.

sądzą o patriotyzmie?

dyskutowano m.in. o historii i o ważnych dla nas, okrągłych rocznicach: 100-leciu odzyskania

Przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk przedstawiła młodzieży zasady funkcjonowania regionalnego parlamentu.

Z kolei marszałek Marek Woźniak opowiedział o działaniu samorządowej administracji na poziomie województwa.

prac w komisjach, gdzie pod opieką doświadczonych samorządowców (radnych Zbigniewa Czerwińskiego, Ryszarda Grobelnego, Henryka Szopińskiego i Małgorzaty Waszak) starali się wypracować postulaty związane z szerzeniem patriotyzmu i pomysłami na uczczenie stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

– Może warto postawić na lepszą promocję wielkopolskich produktów rolno-spożywczych? Stworzyć jakiś znak czy logo, np. „pochodzę z Wielkopolski”, które ułatwi kupującemu zidentyfikowanie danego towaru. Ich zakup to przecież byłby jakiś rodzaj gospodarczego patriotyzmu – takie pomysły udało nam się podслуchać podczas obrad młodzieżowej Komisji Gospodarki.

– Tylko trzeba odpowiedzieć na pytanie, co chcemy promować? Markę Wielkopolski jako regionu czy konkretne

produkty? – doradzał mentor komisji Ryszard Grobelny.

Jakie postulaty (zarówno w trakcie posiedzeń komisji, jak i podczas sesji) udało się wspólnie wypracować?

Komisja Upamiętnienia Czynu Powstańczego zaproponowała np.: stworzenie murali w ramach akcji „Murem

wać kampanię społeczną upowszechniającą tradycje powstańcze; inwestować w bezpieczeństwo mieszkańców poprzez wsparcie dla OSP; rozwijać w Wielkopolsce infrastrukturę sportowo-rekreacyjno-turystyczną.

Wśród pomysłów wypracowanych przez Komisję Kul-

tywowanie tradycji i dawnych obyczajów (gwary, sztuki, rzemiosła).

Z kolei Komisja Gospodarki apeluje, aby: utworzyć logo Wielkopolski, promujące towary pochodzące z naszego regionu; zorganizować regularne targi w kilku największych miastach, pokazujące regionalne kulinaria; stworzyć program (symulator giełdy) pozwalający rozwijać umiejętności biznesowe wśród młodzieży.

To mniej więcej połowa z postulatów, które złożyły się na końcowy dokument, uchwałę przedstawiającą „Marzenia Wielkopolan o wolnej Polsce. Jak uczcić stulecie odzyskania niepodległości?”.

Na zakończenie obrad młodzieży radni odebrali z rąk organizatorów drobne upominki oraz zaświadczenia o udziale w drugiej sesji Sejmiku Młodzieży Województwa Wielkopolskiego. ●

» Sejmik młodzieży pozwolił uczniom przypomnieć sobie zasady funkcjonowania sejmiku, poznać reguły demokratycznej debaty, umożliwił wreszcie wzięcie udziału w merytorycznych obradach czterech komisji.

za niepodległość”, organizację patriotycznych imprez kulturalnych, przygotowanie konkursu recytatorskiego, inscenizację walk powstańczych w mniejszych miejscowościach.

Komisja Samorządowa chciałyby m.in.: zorganizować

ture są np.: inicjowanie i wspieranie instytucji i stowarzyszeń kultywujących historię i kulturę Wielkopolski; propagowanie zdrowego stylu życia, promocja Lednicy jako miejsca łączącego historię z teraźniejszością; kul-

Młodzi obradowali w komisjach pod opieką doświadczonych samorządowców – radnych Zbigniewa Czerwińskiego (na zdjęciu z prawej), Ryszarda Grobelnego (na zdjęciu z lewej), Henryka Szopińskiego i Małgorzaty Waszak.

Pod znakiem krzyża maltańskiego

Od wypraw w obronie Ziemi Świętej do obrzeży poznańskiego grodu.

Zdawałoby się, że stolica Wielkopolski jest tak odległa od rejonu Morza Śródziemnego, że łączenie Poznania z wyprawami krzyżowymi jest nielogiczne. Tymczasem mamy tu kontynuatorów dawnej tradycji, mamy także Komandorię i Malte.

Rycerze zakonni

W latach 1097-1270 doszło do siedmiu wypraw krzyżowych, związanych z koniecznością mobilizacji rycerstwa do walki o zdobycie Ziemi Świętej. Należało też powołać silne zespoły zbrojnych ludzi, którzy zostaliby tam na stałe, by utrzymać zdobyte obszary, a równocześnie zapewnić bezpieczeństwo i opiekę pielgrzymom. Tak narodziła się idea powołania zakonów rycerskich.

Najpotężniejsi byli templariusze, powołani w 1118 roku (regulę zatwierdzono 10 lat później). Z bractwa charytatywnego wywodzili się szpitalnicy, czyli Rycerze Szpitala Jeruzolimskiego św. Jana Chrzciciela – joannici. Trzecią potężną organizacją rycerską w tamtych czasach był Zakon Szpitala Najświętszej Maryi Panny Domu Niemieckiego w Jeruzolimie (czyli Krzyżacy), przekształcony w zakon rycerski w Akce w 1198 roku.

Wszystkie te zakony z czasem podzieliły wspólny los: poniosły klęskę w Afryce, musiały pomyśleć o powrocie do Europy i urzędzeniu się w nowych realiach. Były to już tak silne organizacje, że o ich rozwiązaniu nie było mowy.

Joannici maltańczykami

Joannici początkowo zaciekle rywalizowali z templariuszami o prymat wśród zakonów rycerskich, a po upadku Królestwa Jeruzolimskiego osiedli na Cyprze. Od tamtych czasów nosili czarny habit z białym, charakterystycznym (jego ramiona rozszerzają się od środka i kończą się dwoma ostrymi wierzchołkami), „maltańskim” właśnie, krzyżem, w boju zaś – nakładaną na zbroję tunikę z białym krzyżem łacińskim. W 1309 roku zdobyli Rodos, skąd w 1520 roku zostali wyparci przez Turków. Odtąd tułali się po całej południowej Europie.

Wreszcie w 1530 roku założyli własny ośrodek na Malcie, uzyskanej od cesarza – odtąd już na stałe utrzymała się nowa nazwa zakonu: kawalerowie maltańscy. W 1798 roku Napoleon zmusił ich do opuszczenia wyspy. Najpierw osiedli w Trieście, potem w Ferrarze, a od 1834 roku władze zako-

FOT. A. BOJNSKI

Siedziba rycerzy zakonników musiała mieć swoją świątynię. Stał się nią kościół pw. św. Jana Jeruzolimskiego.

nu mają swoją siedzibę w Rzymie, na Awentynie. Obecnie zakon kawalerów maltańskich jest jedną z najbardziej elitarnych organizacji charytatywnych na świecie, o surowym regulaminie przyjmowania nowych członków.

Do Polski i Poznania

Na ziemiach polskich joannici pojawili się około 1166 roku, sprowadzeni przez księcia Henryka Sandomierskiego.

Do dziś poznański kościół pw. św. Jana Jeruzolimskiego jest centralną świątynią polskich kawalerów tego zakonu.

Swoje komandorie zakładali m.in. na Śląsku i Pomorzu, ale w odróżnieniu od Krzyżaków koncentrowali się na działalności charytatywnej i nie zamierzali zakładać własnego państwa. Unikali konfliktów, do swych szeregów przyjmowali osoby z polskich rodów szlacheckich i arystokratycznych. W 1927 roku powstał Związek Polskich Kawalerów Maltańskich, który – z przerwami spowodowanymi sytuacją polityczną – istnieje do dziś. Siedzibą związku został kościół pw. św. Jana Jeruzolimskiego w Poznaniu, a kościół pw. św. Jana Jeruzolimskiego jest główną świątynią organizacji.

W Poznaniu joannici pojawili się dokładnie 6 maja 1170 roku, gdy brat Henryka Sandomierskiego, Mieszko III Stary ufundował tu hospicjum św. Michała Archanioła dla ubogich i wędrowców, pielgrzymów do grobu św. Wojciecha w Gnieźnie. Bogato uposażone dziesięcinami z kilkunastu wsi, miało być obsługiwane właśnie przez rycerzy św. Jana. Na stałe osiedli tu dopiero w 1187 roku, założyli też oddzielną komando-

sany w dokumentach komandorem joannitów w Poznaniu był Teodoryk, pełniący ten urząd za czasów księcia Przemysła I.

I romański, i barokowy

Siedziba rycerzy zakonników musiała mieć swoją świątynię. Kościół istniał tu już w XII wieku, a na przełomie tego i następnego stulecia powstała w Poznaniu parafia pw. św. Jana, zasięgiem obejmująca również Rataje i Żegrze. Sama świątynia przypuszczalnie powstała na wzgórzu będącym niegdyś miejscem kultu pogańskiego; pierwsza wzmianka o niej w dokumentach pochodzi z 1142 roku, a od roku 1237 jest to kościół pw. św. Jana Jeruzolimskiego. Tak więc bryła kościoła jest romańska, ale zbudowana z cegły. W 1512 roku komandor Stanisław Dłuski dobudował gotycką wieżę, a w 1736 roku wystawiono (staraniem Michała Dąbrowskiego) barokową stylę kaplicę, tzw. komandorską, w której spoczywa fundator, a także ostatni zwierzchnik zakonu w Poznaniu, Andrzej Miaskowski.

Kościół pw. św. Jana Jeruzolimskiego był pierwszym punktem Poznańskiego Szlaku Królewskiego, wiodącego potem przez Ostrów Tumski, Chwaliszewo, ulicę Wielką

i Stary Rynek – do zamku na Wzgórzu Przemysła. Jako zabytek świątynia może dziś służyć poznawaniu kilku, bardzo tu wyraźnych, stylów architektonicznych.

Komandorzy lepsi i gorsi

Począwszy od XV wieku komandorów zakonu w Poznaniu mianował król i z czasem stanowisko to stało się swoistą synekurą – nagrodą przyznawaną przez monarchę. Bywało, że nowy zwierzchnik komandorii najpierw obejmował swoje stanowisko, a dopiero potem wstępował do zakonu. Każdy komandor był kanonikiem poznańskim, a od XVI wieku wprowadzenie go na urząd odbywało się uroczystość w katedrze, w pełnej gali rycerskiej. Jako obrońca wiary i Kościoła otrzymywał od kapituły miecz obosieczny, hełm rycerski i złoty łańcuch. Zasiadał w stallach katedralnych.

Jednak w miarę upływu czasu komandorzy joannicy brali coraz mniejszy udział w życiu kościelnym, a nawet zdarzało się, że ich nazwiska pojawiały się w dokumentach sądowych. W XVII wieku powstała legenda o jednym z nich, Wawrzyńcu Powodowskim, który za nie dość sumienne wywiązywanie się z obowiązków miał po śmierci powstawać ze swego grobu

w katedrze i odprawiać codzienne pokutne czuwania. Za to zaszczytnie w dziejach poznańskiej komandorii zapisał się Zygmunt Karol Radziwiłł, dowódca w służbie Zygmunta III Wazy. Inny pełniący ten urząd znamienity wojownik, Hieronim Augustyn Lubomirski, walczył u boku Jana III Sobieskiego pod Wiedniem. Z ruiny i zaniedbania podniósł kościół i komandorię w pierwszej połowie XVIII wieku Michał Stanisław Dąbrowski.

Ostatnim komandorem joannitów poznańskich był Andrzej Marcin Bończa Miaskowski, zmarły w 1832 roku. Zgodnie z prawem obowiązującym w państwie pruskim, wygaśnięcie konwentu powodowało przejście dóbr danego klasztoru bądź zakonu na własność państwa. Tak samo stało się z poznańską komandorią i jedynie dzięki zabiegom proboszcza i parafian udało się uratować kościół przed rozbiórką.

Działają i dzisiaj

Rycerze maltańscy powrócili do Poznania dopiero z chwilą odzyskania przez Polskę niepodległości. Po utworzeniu Związku Polskich Kawalerów Maltańskich zajęto się losem kościoła pw. św. Jana w Poznaniu, który wtedy był już w nie najlepszym stanie. Ogłoszono zbiórkę wśród członków organizacji, co w latach 1927-1928 pozwoliło uzyskać kwotę wystarczającą na zabezpieczenie świątyni. Do dziś poznański kościół pw. św. Jana Jeruzolimskiego jest centralną świątynią polskich kawalerów tego zakonu.

Interesujące byłoby ustalenie, gdzie znajdował się ów szpital, ufundowany przez Mieszka III. Tego nie wiadomo. Przypuszcza się, że służyła temu celowi nawa główna, lecz pewności nie ma. W latach 1473-1615 istniała tam również szkoła. Jednak w czasie wielkiej wojny północnej w początkach XVIII wieku wszystkie budynki poznańskiej komandorii (poza kościołem) uległy całkowitemu zniszczeniu i można przypuszczać, że ustalenie szczegółów lokalizacyjnych nie będzie możliwe.

Poznańscy kawalerowie maltańscy kontynuują swoją działalność charytatywną i medyczną. Od ponad dwudziestu lat działa Maltańskie Centrum Pomocy „Komandoria” z poradniami, gabinetami specjalistycznymi i warsztatami terapii zajęciowej. Szlachetna to praca w szlachetnym miejscu.

Marek Rezler

Tulipany dla dowódców

Dywan kwiatowy i nowe odmiany roślin uczczą bohaterów Powstania Wielkopolskiego.

VI Poznańskie Dywany Kwiatowe, organizowane w dniach 10-14 maja, pełne będą nawiązań do 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. To jeden z wielu punktów obchodów organizowanych przez samorząd województwa. Za kwiatową imprezę odpowiada poznański oddział Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Ogrodnictwa. Współorganizatorem jest samorząd województwa, a wydarzenie patronatem honorowym objęli marszałek województwa Marek Woźniak i prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak.

Milion główek

Kobierce kwiatowe w parku Adama Mickiewicza na stałe wpisały się w kalendarz atrakcji, które cieszą się wielkim zainteresowaniem mieszkańców oraz licznie odwiedzających Poznań turystów. Tym razem ułożony zostanie wzór przedstawiający rozetę powstańczą oraz datę 1918, czyli rok wybuchu powstania. Do stworzenia tego żywego obrazu na kilku tysiącach metrów kwadratowych posłużą ponad 1,2 miliona główek tulipanów (głównie białych i czerwonych)! Kompozycję będzie

wersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, przy ul. Wieniawskiego 1. Otwarcie wystawy nastąpi 11 maja o godzinie 11.

Najważniejszą uroczystością tego dnia będzie chrzest dwóch odmian tulipanów wyhodowanych przez Jana Lightarta z Holandii, specjalnie dla uczczenia pamięci dowódców Powstania Wielkopolskiego. „Generał Stanisław Taczak” będzie biały, a „Generał Józef Dowbor-Muśnicki” czerwony. Wydarzenie to roz-

Wielkopolan. Historii żyjącego w zaborze pruskim Piotra Palińskiego – nauczyciela, redaktora, katolickiego pisarza ludowego.

Jego działalności nie da się streścić w jednym zdaniu. Dość powiedzieć, że w założonym przez siebie piśmie dla dzieci namawiał je do pi-

Do stworzenia kwietnego kobierca, przedstawiającego rozetę powstańczą oraz datę 1918, czyli rok wybuchu powstania, posłużą ponad 1,2 miliona główek białych i czerwonych tulipanów.

sania i mówienia po polsku. Przeciwdziałał wpływom laickim i protestanckim wśród młodzieży oraz nauczycieli. Wreszcie zarzucono mu działalność antyrządową, ponieważ przetłumaczył z niemieckiego na polski jedną z książek. Wyrok sądu odebrał mu prawo wykonywania zawodu nauczyciela. W 1906 roku wyemigrował do Westfalii i osiadł w Bochum. Ale nie przestał prowadzić działalności patriotycznej. Prowadził pogadanki dla Polaków, pomagała mu w tym żona, ilustrując wystąpienia Palińskiego prezentacją przezroczycy.

Władze pruskie ostatecznie zmusiły go do zamieszkania w Holandii. I tu historia Palińskiego zbiega się z uroczystością chrztu tulipanów. W 1913 roku napisał książkę „Kultura holenderskich roślin kwiatowych”. Kierował polskim oddziałem firmy ogrodniczej „P. Goemans i Syn”. W przedmowie pisał: „(...) dzieło niniejsze ma być zwykłym, krótkim drogowskazem w tych przypadkach, gdzie tego okoliczność wymaga, a głównym jego zadaniem: służyć Rodakom w kraju”. I tak opisywał, czego potrzebuje begonia, szczypiorek neapolitański czy tulipany.

Wyhodowane cebule tulipanów wysłał do Polski, żeby wyrosły na ojczystej ziemi. Nadawał im jako pierwszy Polak patriotyczne nazwy: „Kościuszko” czy „Sienkiewicz”. W rodzinnych dokumentach zachował się list Henryka Sienkiewicza, w którym pisarz dziękuje Paliń-

skiemu za nadesłane rośliny i prowadzoną działalność patriotyczną.

W ten sposób historia zatacza koło. Chcąc oddać hołd dowódcom Powstania Wielkopolskiego w 100. rocznicę jego wybuchu, wydało się naturalne nazwanie dwóch nowych odmian tulipanów wyhodowanych w Holandii, gdzie niegdyś przebywał Piotr Paliński, nazwiskami generałów.

Zbiorowy patronat

Chrzestnymi tulipana „Generał Stanisław Taczak” zostali: Maria Mielcarzewicz – prezes Stowarzyszenia Rodzin Powstańczych ze Środy Wielkopolskiej, oraz Jerzy Gogołkiewicz – wnuk generała. Chrzestnymi tulipana „Generał Józef Dowbor-Muśnicki” są natomiast: Anna Grajek – założycielka i pierwsza prezes Towarzystwa Pamięci im. Generała Józefa Dowbor-Muśnickiego w Lusowie i kustosz tamtejszego muzeum, oraz Wawrzyniec Wierzejewski – wiceprezes Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego, prawnuk Piotra Palińskiego. Powiązania rodzinne i pełnione funkcje podkreślają tu ideę zbiorowego patronatu rodzin powstańczych nad obchodami 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego, zapowiedzianego przez marszałka Marka Woźniaka.

Przypomnijmy, że organizatorem centralnych obchodów powstańczych, których kulminacją nastąpi pod koniec grudnia bieżącego roku, jest samorząd województwa. Hasłem przyświecającym 100. rocznicy wielkopolskiej insurrekcji są słowa: „Wolność liczy się w każdym wieku”. Jak wiadomo, sejmik województwa ustanowił rok 2018 Rokiem Powstania Wielkopolskiego. **ABO**

Pamiętają o ofiarach

Samorząd województwa reprezentował wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

13 kwietnia Wielkopolanie obchodzili 78. rocznicę zbrodni katyńskiej i drugiej masowej zsyłki Polaków na Sybir.

– Pamiętamy i pamiętać będziemy o ofiarach zbrodni katyńskiej i ponad półtora miliona Polaków wywiezionych na zatracenie, na Sybir i do Kazachstanu. Pamiętamy, nie w imię zemsty, lecz przestrogi przed złem, totalitaryzmem i nienawiścią prowadzącą do zbrodni – mówił wicemarszałek Wojciech Jankowiak do gości zgromadzonych przy pomniku Ofiar Katynia i Sybiru w Poznaniu.

13 kwietnia przed pomnikiem katyńskim, w miejscu głównych obchodów rocznicowych, wiązanki kwiatów złożyli mieszkańcy Wielkopolski, parlamentarzyści, samorządowcy, młodzież i przedstawiciele różnych organizacji i stowarzyszeń. Wszyscy uczestnicy uroczystości, wraz z rodzinami katyńskimi i potomkami Sybiraków, uczcili pamięć tysięcy pomordowanych Polaków. **RAK**

Wojewoda Zbigniew Hofmann odczytał list od ministra obrony Mariusza Błaszczaka, przemówiła też Dobrochna Konrad, wiceprezes Stowarzyszenia „Katyń”. Wcześniej, w kościele oo. dominikanów, mszę św. w intencji ofiar Katynia i Sybiru odprawił bp Zdzisław Fortuniak.

Obchodom organizowanym przez samorząd regionu towarzyszyła Orkiestra Reprezentacyjna Sił Powietrznych. Ceremoniał wojskowy zwieńczył apel pamięci, którym oddano hołd wszystkim ofiarom stalinowskiego terrorku. Uroczystości zakończyła pieśń pt. „Marsz Sybiraków” i wspólna modlitwa za poległych i pomordowanych w obozach koncentracyjnych.

W gronie współorganizatorów wydarzenia znaleźli się: Stowarzyszenie „Katyń” w Poznaniu, Wojewódzka Rada Związku Sybiraków Wielkopolska i poznański oddział Stowarzyszenia „Rodzina Policjanta 1939 r.”. **RAK**

„Generał Stanisław Taczak” będzie biały, a „Generał Józef Dowbor-Muśnicki” czerwony. Ich chrzest odbędzie się 11 maja o godzinie 11.30 w Sali Lubrańskiego UAM.

można podziwiać od 11 do 14 maja, a jej układanie rozpocznie się 10 maja.

„Powstańcemu” kobiercowi towarzyszyć będzie XXII Wystawa Tulipanów, na której zostanie zaprezentowane ponad 200 odmian tych kwiatów. Ekspozycja prezentowana będzie w westybulu Auli Uni-

pocznie się o godzinie 11.30 w Sali Lubrańskiego UAM.

Kwiaty emigracji

Skąd pomysł na uczczenie zasłużonych generałów w ten sposób? To nawiązanie do historii sięgającej czasów sprzed wybuchu zwycięskiego zrywu

Rekonstrukcja Wiosny Ludów

28 kwietnia w Miłosławiu odbyły się uroczystości związane ze 170. rocznicą bitwy miłosławskiej, zwycięskiego starcia polskich oddziałów dowodzonych przez Ludwika Mierosławskiego w ramach wydarzeń Wiosny Ludów. Na obchody złożyły się msza św., składanie kwiatów przy pomniku Kosynierów Miłosławskich oraz festyn historyczny i rekonstrukcja bitwy na terenie przy Pałacu Kościelskich. W uroczystościach uczestniczył marszałek Marek Woźniak. O wydarzeniach z 1848 roku obszernie przypomnieliśmy niedawno na naszych łamach. Jak pisał dr Marek Rezler, ostatecznie wydarzenia Wiosny Ludów w Wielkopolsce zakończyły się klęską, ale szczytnym się, że jedynie u nas walki toczyły się w polu – w odróżnieniu od starć ulicznych we Lwowie i w Krakowie. **ABO**

100
WOLNOŚĆ LICZY SIĘ
W KAŻDYM WIEKU

Polecamy

O powstańcach

144 zdjęcia kilkudziesięciu miejsc pamięci Powstania Wielkopolskiego z całej historycznej Wielkopolski, wszystkie autorstwa Pawła Andersa, można obejrzeć (do 30 maja) na wystawie w galerii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu przy ul. Prusa 3. Wystawa dokumentuje prawie wszystkie nowe lub odnowione w ostatnim dziesięcioleciu miejsca i elementy pamięci Powstania Wielkopolskiego: od odnalezionych grobów powstańców po murale na ścianach domów.

Na tkaninach

Do 10 czerwca w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu można obejrzeć wystawę pt. „Moje wrażenia i nie tylko” Elżbiety Szwarz-Jarosik. Artystka jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, jej specjalnością są tkaniny artystyczne. Na wystawie zaprezentuje trzy cykle prac: cykl kaliski oraz „Drzewa z duszą” wykonane technikami mieszanymi, a także zestaw prac malarskich zatytułowany „Witraże na tkaninie”.

Znajdź intruza!

„Na muzealne ekspozycje wkradli się intruzi! By ich odnaleźć, potrzebujemy twojej pomocy. Zadanie polega na tym, by podczas bacznej wiedzianki wystaw, odszukać przedmioty niepasujące do reszty kolekcji. Uczestnicy, którzy w naszej grze poprawnie wytypują intruzów, otrzymają ciekawe nagrody” – takie nietypowe zaproszenie na tegoroczną odsłonę Nocy Muzeów (19 maja) przygotowało leszczyńskie Muzeum Okręgowe. A to zaledwie jedna z kilkunastu dostępnych tego wieczoru dla gości atrakcji. RAK

więcej propozycji instytucji kultury samorządu województwa na:
www.umww.pl/kultura

Kolejne szatnie będą na medal

Województwo, w ramach specjalnego samorządowego programu, wesprze osiem gmin w remoncie zaplecza obiektów sportowych.

Umowy z marszałkiem podpisali przedstawiciele gmin: Czempień, Nekla, Okonek, Ostroróg, Przedecz, Rychwał, Szamotuły i Żerków.

Osiem gmin otrzyma wsparcie województwa w ramach samorządowego programu „Szatnia na medal”. Ich władarze 11 kwietnia podpisali w UMWW z marszałkiem Markiem Woźniakiem umowy dotyczące przekazania pomocy finansowej. Z pieniędzy skorzystają: Czempień, Nekla, Okonek, Ostroróg, Przedecz, Rychwał,

Szamotuły i Żerków. Samorządowcy, chwając wielkopolski program, wskazywali, że jest on szansą zwłaszcza dla mniejszych miejscowości z naszego regionu.

– To umowy, które nie opiewają na miliony, ale w naszej ocenie są nie mniej ważne dla mieszkańców i samorządów przez to, że są związane z aktywnością sportową.

Oprócz dużych obiektów istotne są także te kameralne, służące lokalnej społeczności, które nie zawsze są w takim stanie, jakiego byśmy oczekiwali w XXI wieku – mówił z kolei marszałek, podkreślając, że gminy bardzo żywo zareagowały na propozycję województwa.

To już kolejni beneficjenci programu „Szatnia na me-

dal”, którego celem jest zbudowanie pozytywnego wizerunku sportu kojarzonego ze zdrowiem i higieną poprzez poprawę warunków ogólnodostępnych budynków szatniowo-sanitarnych przy obiektach sportowych. Samorządy mogą uzyskać dofinansowanie do 50 procent wartości inwestycji (maksymalnie 100 tys. zł). Pierwotnie na pro-

gram w tym roku zaplanowano 2 mln zł. Podczas kwietniowej uroczystości Marek Woźniak zapowiedział, że w związku z dużym zainteresowaniem samorządów ta pula zostanie zwiększona. Zgodę na przekazanie pomocy kolejnym gminom (piszemy o tym na stronie 4) wyraził już podczas ostatniej sesji sejmiku. ABO

Obejrżeli drogę po remoncie

W Łobzenu podsumowano inwestycję na drodze wojewódzkiej nr 242.

O zakończonej przebudowie mówiono 9 kwietnia w łobzennickim magistracie. W spotkaniu wzięli udział samorządowcy, w tym wicemarszałek Wojciech Jankowiak i radni województwa na czele z przewodniczącą sejmiku Mirosławą Rutkowską-Krupką.

Była też okazja, by „w terenie” zobaczyć, co udało się zrobić za prawie 5 mln zł wyłożonych z budżetu województwa.

Rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 242 przeprowadzono na odcinku o długości 1,5 km od Łobzenu do miejscowości Luchowo. Zakres

Samorządowcy naocznie przekonali się, jak wygląda przebudowana droga.

prac objął m.in. poszerzenie jezdni i ułożenie nowej nawierzchni, budowę chodników, przebudowę zjazdów, bu-

dowę kanalizacji deszczowej. Powstały także nowe miejsca postojowe i zatoki autobusowe. ABO

Nagroda za portal

Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej otrzymało nagrodę „Skrzydła IT w Administracji” w kategorii „e-Kultura i e-Edukacja” za portal edukacyjny Muzea Wielkopolski.

Te wyróżnienia przyznawane są projektom informacyjnym zrealizowanym przez instytucje publiczne. Chodzi o wskazanie przedsięwzięć, które mogą stanowić dla innych wzór do naśladowania. Tegoroczna uroczystość wręczenia nagród odbyła się 18 kwietnia w Zakopanem.

Obszernie o portalu www.muzeawielkopolski.pl (w którego stworzenie zaangażowały się marszałkowskie muzea w Kaliszu i Gnieźnie) pi-

saliśmy w marcowym „Monitorze”.

Przypomnijmy, że idea przedsięwzięcia jest upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Wielkopolski. Na portalu udostępniono ponad 10 tysięcy cyfrowych odwzorowań zabytków (na razie głównie z placówek w Gnieźnie i Kaliszu, ale mają być udostępniane kolejne zbiory). Jednocześnie uruchomiono aplikację mobilną, umożliwiającą poznanie wybranych „zabytków tygodnia” z każdego muzeum oraz dostarczającą bieżących informacji o wydarzeniach i wystawach w muzeach biorących udział w projekcie. ABO

600 lat prymasa

Pod znakiem zakończenia obchodów 600-lecia prymasostwa w Polsce odbyły się tegoroczne uroczystości odpustowe ku czci św. Wojciecha.

Tradycyjne świętowanie w Gnieźnie odbyło się 28 i 29 kwietnia. Oprócz możliwości udziału w modlitwie, zainteresowani mogli zwiedzić Pałac Prymasowski i jego ogrody.

Na zaproszenie abpa Wojciecha Polaka w tegorocznych gnieźnieńskich uroczystościach odpustowych wzięli udział między innymi marszałek Marek Woźniak i wicemarszałek Wojciech Jankowiak. ABO

W Lesznie o kształceniu dualnym

„Kształcenie dualne i zawodowe – dobry zawód drogą do sukcesu” – to tytuł konferencji, która odbyła się 18 kwietnia w Lesznie.

Zorganizowała ją tamtejsze, powołane przez samorząd województwa, Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego, przy współpracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komenskigo oraz Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej.

Mówiono o aspektach prawnych i korzyściach takiego modelu kształcenia, uwarunkowaniach rynku pracy, idei powołania przez regionalny samorząd CWRK-

W konferencji wzięła udział m.in. przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk.

DiZ w kilku wielkopolskich miastach.

Wśród prelegentów konferencji były m.in. przewodni-

cząca sejmiku Zofia Szalczyk i dyrektor Departamentu Edukacji i Nauki UMWW Dorota Kinal. ABO

Nowa dyrektor

Justyna Kałużyńska-Markocka jest od 1 maja nowym dyrektorem Centrum Kultury i Sztuki w Koninie.

Taką decyzję, na podstawie rekomendacji komisji konkursowej, podjął zarząd województwa.

Justyna Kałużyńska-Markocka, absolwentka kulturoznawstwa na UAM, doskonale zna placówkę, której stery objęła. Najpierw pracowała w konińskim Domu Kultury „Oskard”. Od marca 2013 r. była zastępcą dyrektora CKiS w Koninie, a przez ostatnie dwa miesiące pełniła obowiązki szefowej tej instytucji. ABO

Stawiając na współpracę

Przedstawiamy wspólne przedsięwzięcia wielkopolskich LGD.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozwala lokalnym grupom działania uzyskać środki niezbędne do realizacji wspólnych inicjatyw. Wsparciem finansowym mogą być objęte projekty, które zakładają podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat ochrony środowiska i zmian klimatycznych, rozwoju rynków zbytu i usług lokalnych. Zakres tematyczny przedsięwzięć może też dotyczyć zachowania dziedzictwa lokalnego, budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej, a także promowania obszaru objętego lokalną strategią rozwoju oraz stworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorczości na obszarze objętym LSR.

Dotychczas w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu podpisano siedem umów na dofinansowanie operacji pomiędzy województwem wielkopolskim a władzami stowarzyszeń występujących w roli partnerów projektów.

Jednym ze zrealizowanych już przedsięwzięć jest wspólna inicjatywa Stowarzyszenia Dolina Noteci oraz LGD „Lider Zielonej Wielkopolski”, pn. „Centrum Edukacji Lokalnej Przedsiębiorczości”. Operacja, dofinansowana ze środków europejskich w kwocie 114,5 tysiąca złotych, zakładała zorganizowanie w czerwcu i lipcu 2017 roku regionalnych targów przedsiębiorczości i edukacji w Chodzieży i Środzie Wielkopolskiej. Podczas tych wydarzeń miejscowemu społeczeństwu zaprezentowali się lokalni pracodawcy. Swoją ofertę przedstawiły też placówki edukacyjne oraz ośrodki przedszkolne. W ramach projektu powstał też film dotyczący przedsiębiorczości, edukacji i promocji obszaru objętego strategiami obu lokalnych grup działania.

Ponadto partnerzy operacji przeprowadzili szkolenie podnoszące kompetencje uczestników w zakresie wykorzystania „social media” jako narzędzia pomocnego w poszukiwaniu zatrudnienia oraz budowaniu strategii marketingowej. Zor-

FOT. ZASOBY LGD KOLD

W ramach projektu współpracy Lokalna Grupa Działania KOLD zorganizowała dla gości z niemieckiej LGD Flaeming-Havel warsztaty lepienia tradycyjnych polskich pierogów. Spotkanie odbyło się w Gminnym Ośrodku Kultury w Kuślinie.

ganizowano dwa wyjazdy studyjne dla osób zamieszkujących gminy, na terenie których funkcjonują LGD biorące udział w przedsięwzięciu.

Lokalna Grupa Działania „KOLD” nawiązała z kolei współpracę z niemieckim partnerem Lokale Aktionsgruppe Fläming-Havel e. V. W ramach projektu pt. „Region w filmie i na talerzu – współpraca w celu rozwoju regionalnego” we wrześniu 2017 roku w Wielkopolsce gościła 15-osobowa grupa restauratorów i właścicieli obiektów gastronomicznych z LAG Fläming-Havel. Goście odwiedzili m.in. restaurację Iral oraz Muzeum Wikliniarstwa w Nowym Tomyślu, gospodarstwo ekologiczne Folwarku Wąsowo, restaurację Lwówianka w Lwówku, piramidę w miejscowości Paproc pod Nowym Tomyślem, a także Gminny Ośrodek Kultury w Kuślinie.

Uczestniczyli również w warsztatach przyrządzania regionalnych potraw. Pokaz przygotowania poznańskiej pyzy zaprezentowała kuchnia restauracji Lwówianka, a w GOK w Kuślinie odbyły się warsztaty lepienia tradycyjnych polskich pierogów. W ramach spotkania zorganizowano konkurs kulinarny,

podczas którego polskie zespoły przygotowały niemieckie dania, z kolei niemieccy partnerzy zmierzli się z polskimi potrawami.

W tym roku przewidziana jest rewizyta Wielkopolan w naszym województwie umożliwi projekt współpracy pn. „Wielkopolska okiem cyklisty”. W jego realizację zaangażowanych jest pięć wielkopolskich LGD: „Unia Nadwarciańska”, „Między Ludźmi i Jeziorami”, „Solidarni w Partnerstwie”, „Solna Dolina” oraz „Wielkopolska Wschodnia”. Projekt zakłada powstanie 44 wiat przystankowo-rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie 30 gmin. Wiaty wyposażone będą w stoły oraz miejsca siedzące.

Obok zaplanowano instalację tablic informacyjnych z mapami, na których zaznaczone zostaną pobliskie zabytki, miejsca noclegowe oraz szlaki rowerowe. Dzięki realizacji tej operacji turyści zyskają łatwiejszy dostęp do miejsc dotychczas

nieuczęszczanych ze względu na brak odpowiedniego oznakowania. 30 marca 2018 r. wicemarszałek Krzysztof Grabowski podpisał umowę z partnerami projektu. Lokalne grupy działania otrzymają na ten cel wsparcie w kwocie prawie 600 tysięcy złotych.

„Cztery Pory Roku na Krajnie” to natomiast projekt autorstwa dwóch LGD z województwa wielkopolskiego („Krajna Złotowska” i „Krajna nad Notecią”) oraz dwóch z województwa kujawsko-pomorskiego („Partnerstwo dla Krajny i Pałuk” oraz „Nasza Krajna”). Przedsięwzięcie ma promować walory oraz potencjał historyczny i przyrodniczy tego regionu. Zakłada m.in. powstanie leksykonu i aplikacji mobilnej poświęconych Krajnie, przeprowadzenie kulinarnych zajęć edukacyjnych i warsztatów przygotowujących do działalności gastronomicznej, a także organizację wydarzeń promocyjnych oraz konferencji podsumowującej. Operacja „Cztery Pory Roku na Krajnie” uzyskała dofinansowanie ze środków EFRROW w wysokości 133,5 tysiąca złotych.

W lutym 2018 roku rozpoczęto projekt współpracy zaty-

tułowany „Poznajemy naszego sąsiada”. W jego realizację zaangażowane są trzy lokalne grupy działania, funkcjonujące w centralno-zachodniej części naszego województwa: „Stowarzyszenie Ziemi Grodzkiej LEADER”, LGD „KOLD” oraz LGD „Źródło”.

Pierwszym etapem tego przedsięwzięcia był konkurs kulinarny „Międzypowiatowe dziedzictwo kulinarne”. W Kamieńcu w powiecie grodzkim rywalizowali przedstawiciele 14 gmin z terenu współpracujących ze sobą LGD. Projekt zakłada również wykonanie mapy obszaru uczestniczących w nim LGD, organizację rajdu rowerowego „Poznajemy region”, seminarium „Czy znasz swój region” oraz wydarzenie pn. „Powrót do źródła”, w trakcie którego będzie można wziąć udział w zapomnianych grach wielkopolskich. Operacja uzyskała dofinansowanie w wysokości ponad 60 tysięcy złotych.

Lokalna Grupa Działania „Trakt Piaśtów” pozyskała środki finansowe zarówno na przygotowanie, jak i realizację międzynarodowego projektu współpracy z fińską LGD „Rieska-LEADER”. W kwietniu 2017 roku, w wyniku umowy podpisanej z województwem wielkopolskim, stowarzyszenie uzyskało dotację pozwalającą na zaaranżowanie zagranicznego spotkania, podczas którego opracowano koncepcję wykonania tego polsko-fińskiego projektu.

Obie strony zainteresowane są przygotowaniem wydarzenia promującego aktywność społeczną i gospodarczą, zwłaszcza kobiet. Tak zrodził się pomysł, aby w ramach projektu zorganizować Kongres Kobiet LGD. Inicjatywa ma przyczynić się również do poznania i wypromowania bogatych zasobów przyrodniczych obszarów, np. poprzez wspólne warsztaty zielarskie. Umowę na dofinansowanie realizacji projektu współpracy „Aktywność – natura i przedsiębiorczość” podpisano 8 grudnia 2017 roku. W rezultacie LGD „Trakt Piaśtów” uzyskała dofinansowanie w kwocie ponad 135 tysięcy złotych.

Na pomoc zabytkom

Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznaczył kwotę ponad 11 milionów złotych na wsparcie operacji typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego”, realizowanych w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

O dofinansowanie ubiegać się mogą gminy lub instytucje kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego. Pomoc przyznawana będzie na operacje obejmujące odnawianie lub poprawę stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz zakup obiektów budowlanych, charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

Wsparcie obejmie wyłącznie inwestycje zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, realizowane w miejscowościach do 5000 mieszkańców w gminach wiejskich, miejsko-wiejskich i miejskich.

Dofinansowanie przysługiwać będzie według kolejności ustalonej przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji, określonych w załączniku do ogłoszenia o naborze oraz do wysokości limitu przeznaczonego na nabór.

Nabór na „Ochronę zabytków i budownictwa tradycyjnego”, ogłoszony przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, potrwa od 16 do 30 maja 2018 r.

Wnioski można składać osobiście, w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, przy al. Niepodległości 34 (piętro 4), lub poprzez nadanie przesyłki rejestrowanej w placówce pocztowej (wówczas decyduje data nadania przesyłki).

Zarówno treść ogłoszenia o naborze, jak i formularz wniosku o przyznanie pomocy dostępne są na stronie internetowej Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW (www.dprow.umww.pl), a także na stronach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (www.minrol.gov.pl) oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (www.arimr.gov.pl).

UNIA EUROPEJSKA

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje: Adrian Kapuściński – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

Zmieniamy Wielkopolskę

Magazyn o dotacjach unijnych w każdy poniedziałek
o 17.50 w TV Asta oraz w każdą środę o 17.40 w TVP Poznań

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

www.wrpo.wielkopolskie.pl

Eurofundusze w pigułce!

O formach wsparcia dostępnych dla nowo powstających firm, a także o szansach zdobycia pieniędzy na realizację innowacyjnych projektów – o tym wszystkim można było usłyszeć 16 kwietnia w Kępnie.

„Innowacyjna firma. Wsparcie funduszy europejskich dla przedsiębiorców” – pod takim hasłem odbyła się konferencja w Kępnie, skierowana do rodzimych przedsiębiorców. W jednym miejscu mogli oni uzyskać informacje o dostępnych formach wsparcia: zarówno unijnego, jak i rządowego. Przedsiębiorcy mogli odbyć indywidualne konsultacje z przedstawicielami instytucji rządowych i samorządowych, wspierających biznes.

Regionalną ofertę dla firm zaprezentował Urząd Marszałkowski w Poznaniu, który reprezentowała Marzena Wodzińska z zarządu województwa. Eksperti z UMWW, Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich oraz Ostrzeszowskiego Centrum Przedsiębiorczości mówili o dotacjach i pożyczkach udzielanych w ramach WRPO 2014+.

Ze strony administracji rządowej z przedstawicielami firm spotkała się m.in. Andżelika Moździanowska, pełnomocnik rządu ds. małych i średnich przedsiębiorstw, sekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju.

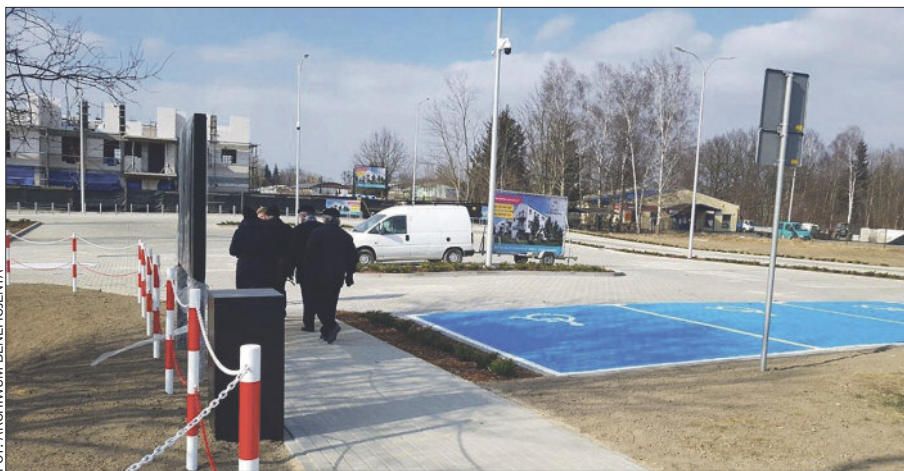
Węzły ułatwią nam przesiadkę

Czy dojazd do Poznania będzie teraz prostszy?

Poznańska Kolej Metropolitalna staje się faktem. Duża w tym zasługa funduszy europejskich. Z pieniędzy z WRPO 2014+ budowane są przy dworcach kolejowych zintegrowane węzły przesiadkowe, ale także parkingi dla aut i rowerów, ścieżki rowerowe czy chodniki. Samorządy kupują również autobusy niskoemisyjne, o czym pisaliśmy w poprzednim numerze „Monitora”. Wszystko po to, aby zachęcić mieszkańców gmin sąsiadujących z Poznaniem do korzystania z transportu publicznego. Mówiąc wprost: aby z miejsca zamieszkania dojeżdżali oni autobusem miejskim do węzła przesiadkowego, a potem wsiedli do kolejki metropolitalnej w kierunku Poznania.

Pierwsze węzły przesiadkowe już są! Przykładem są Skoki. W ramach tego przedsięwzięcia przy dworcu kolejowym przebudowano ul. Dworcową, gruntownie uporządkowano teren, powstało ponad 120 miejsc parkingowych, zatoka autobusowa oraz wiatra rowerowa. Na realizację zadania gmina Skoki uzyskała dofinansowanie w wysokości 3,5 mln zł, co stanowi 85 proc. kosztów.

Inwestycja prowadzona była w ramach ZIT dla MOF Poznania.

FOT. ARCHIWUM BENEFICJENTA

Parking przy dworcu PKP w Murowanej Goślinie pomieści 75 aut, także dla osób niepełnosprawnych.

Z podobnego źródła wsparcia unijnego budowany jest zintegrowany węzeł przesiadkowy w Murowanej Goślinie. Wybudowano m.in. dwa parkingi P&R (przy ulicach Szkolnej i Kolejowej), które łącznie pomieszczą 75 samochodów. Na ulicy Gnieźnieńskiej powstała ścieżka rowerowa. Zamontowano również oświetlenie, tablice informacyjne, monitoring. To wszystko kosztowało miejscowy samorząd 5 mln zł, z czego dotacja UE wyniosła ponad 4 mln zł.

Komunikacyjna rewolucja rozpoczęła się także w Pobie-

dziskach. Oddano już do użytku największy węzeł przesiadkowy, na 200 miejsc parkingowych, który powstał przy dworcu PKP. W planach są dwa kolejne takie węzły. Samorząd z Pobiedzisk kupił też trzy autobusy hybrydowe, które od maja bezpłatnie wożą mieszkańców gminy do stacji w Pobiedziskach. Cała inwestycja komunikacyjna będzie kosztować 35 mln zł (dotacja z UE to 26 mln zł).

Zintegrowane centra komunikacyjne powstają również w innych miastach sąsiadujących z Poznaniem i zrzeszonych w ramach stowarzyszenia Metropolia Poznań. Dzięki dofinansowaniu z WRPO 2014+ (w ramach ZIT MOF) już wkrótce węzły powstaną między innymi w: Poznaniu, Obornikach Wlkp., Środzie Wlkp., Luboniu, Suchym Lesie, Dopiewie, Swarzędzu, Czerwonaku czy Tarnowie Podgórnym.

Łącznie powstanie blisko 50 węzłów, a kolejnych ponad 40 będzie funkcjonowało w innych miastach Wielkopolski (m.in. w Pile, Koninie, Ostrowie Wlkp., Kaliszu czy Witkowie). **MARK**

WRPO 2014+ w liczbach

2,5 mln zł wyniesie dofinansowanie dwóch projektów kulturalnych, które będą realizowane na terenie aglomeracji kalisko-ostrowskiej (w ramach ZIT dla rozwoju AKO). W gronie beneficjentów są: gmina Opaków i powiat kaliski.

6 projektów podnoszących jakość kształcenia zawodowego uczniów i dorosłych będzie realizowanych na terenie aglomeracji kalisko-ostrowskiej. Łączna kwota dofinansowania unijnego wyniesie prawie 6 mln zł.

30 firm z Wielkopolski otrzymało dofinansowanie w konkursie z poddziałania 1.5.3 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej”. Maksymalna wysokość wsparcia unijnego dla każdego projektu sięga 2 mln zł.

31,5 mln zł wyniesie dofinansowanie unijne dla trzech projektów wspierających badania i rozwój w sektorze nauki.

Rzecznik od funduszy

Od nowego roku w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu działa rzecznik funduszy europejskich.

To nowa instytucja w wielkopolskim urzędzie, która pojawiła się w związku ze zmianą ustawy „wdrożeńowej” z 2017 roku. Rzecznikiem funduszy europejskich w naszym województwie jest Anita Kędziora.

Ta instytucja została powołana po to, by jeszcze bardziej zaangażować wnioskodawców, beneficjentów oraz podmioty zainteresowane wdrażaniem funduszy europejskich w regionie w wypracowanie optymalnych rozwiązań przy realizacji WRPO 2014+.

Z rzecznikiem można kontaktować się i przekazywać mu własne propozycje usprawnień czy wskazywać ewentualne utrudnienia w zakresie realizacji projektów za pośrednictwem poczty elektronicznej, na adres: rzecznik.fe@umww.pl lub telefonicznie pod numerem (61) 62 66 795. **MARK**

Miliony na inwestycje w infrastrukturę gospodarczą

Dobrze uzbrojony teren inwestycyjny może przyciągnąć nowe firmy. Są na to pieniądze unijne!

W Pile i Łubowie uzbrajane są już tereny pod przyszłe inwestycje. Miejscowe samorządy zdają sobie sprawę z tego, że atrakcyjne położenie działek plus odpowiednia infrastruktura (kanalizacja, wodociąg czy oświetlenie) mogą być zachętą do lokowania i rozwoju podmiotów gospodarczych. Co najważniejsze, skorzystają na tym mieszkańcy: nowe firmy to nowe miejsca pracy!

Łubowo już jest na półmetku. Prace trwają w rejonie węzła Łubowo przy drodze ekspresowej S5. Ekipy pracują przy powstającej stacji uzdatniania wody oraz przy budowie wodociągu i kanalizacji sanitarnej. Trwają również prace

FOT. ARCHIWUM BENEFICJENTA

W Pile i Łubowie (na zdjęciu) trwają prace nad uzbrojeniem terenów inwestycyjnych.

przygotowawcze do budowy dróg. Inwestycja będzie gotowa tego lata i zostanie włączona (jako podstrefa Łubowo) do Wałbrzyskiej Specjalnej

Strefy Ekonomicznej INVEST-PARK.

Z kolei w Pile w ramach projektu unijnego uzbrajany jest teren położony w południowo-

-wschodniej części miasta, w niewielkiej odległości od węzła łączącego drogi krajowe nr 10 i 11. To element dużej strefy przemysłowej, tj. Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, o powierzchni 7,4 ha. Inwestycja umożliwi rekultywację nieużytkowanych terenów, zapobiegnie ich dalszej degradacji, zamieni je w kompleksowo uzbrojony teren inwestycyjny, atrakcyjny dla przedsiębiorców, a ci już się zgłaszają. Swoje zakłady wybudują tu m.in. szwedzkie Thule i amerykański Flex.

Przedsięwzięcia realizowane w Pile i Łubowie otrzymały dofinansowanie z WRPO 2014+ w kwocie ponad 20 mln zł.

Teraz szansę mają inne samorządy z Wielkopolski. Trwa konkurs na rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarce-

go: poddziałanie 1.3.3. Dotyczy on m.in. uzbrojenia nowych terenów pod inwestycje, zwłaszcza na nieużytkach zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych (autostrad, dróg szybkiego ruchu, linii kolejowych), na terenach zdegradowanych i wymagających rewitalizacji. W tych miejscach będzie mogła powstać infrastruktura wodno-kanalizacyjna, telekomunikacyjna, energetyczna, gazowa. Może też zostać zmodernizowany układ komunikacyjny terenu inwestycyjnego.

O dofinansowanie mogą ubiegać się przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, stowarzyszenia. Przyjmowanie wniosków potrwa do 8 czerwca, a ogólna pula środków w konkursie to 30 mln zł. **MARK**

Postuchaj

jak zmienia się
Twoja okolica

audycje
o WRPO 2014+

Eska Leszno – sobota, godz. 8.00

Radio Złote Przeboje Poznań – poniedziałek, godz. 10.30

Eska Piła – środa, godz. 6.40

Meloradio Konin – poniedziałek, godz. 14.30

Szansa dla OWES-ów

Prawie co dziesiąta spółdzielnia socjalna funkcjonująca w Polsce została założona na terenie Wielkopolski. To m.in. efekt skutecznego systemu wsparcia finansowego dla przedsiębiorstw społecznych, dotowanych także z WRPO 2014+.

Do 30 maja ośrodki wsparcia ekonomii społecznej (OWES) mogą aplikować w konkursie na poddziałanie 7.3.2 „Ekonomia społeczna – projekty konkursowe”. Mogą one uzyskać dofinansowanie na kompleksowe projekty, zakładające łączenie dotacji na tworzenie przedsiębiorstw społecznych oraz tworzenie w nich miejsc pracy. To istotny filar ekonomii społecznej, ponieważ takie przedsiębiorstwa pomagają osobom, które z różnych przyczyn znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

OWES-y działają od 2015 r. w pięciu subregionach na terenie Wielkopolski. Przykładem jest Fundacja im. św. Królowej Jadwigi, która prowadzi ośrodek w subregionie kaliskim. Na swoją działalność otrzymała z WRPO 2014+ dofinansowanie w wysokości 14,6 mln zł. Środki te służą do realnego wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym: niepełnosprawnych czy długotrwale bezrobotnych.

Kaliskiemu OWES udało się doprowadzić do powstania około czterdziestu bardzo wartościowych przedsiębiorstw społecznych, dających pracę i poczucie wartości osobom, które bez nich miałyby kłopoty z zaistnieniem na rynku pracy.

Wśród nich warto wymienić Spółdzielnię Socjalną Vivo z Kozmina Wielkopolskiego, która zatrudnia m.in. osoby niepełnosprawne. Ciekawą jednostką jest też Spółdzielnia Socjalna Jaśmin ze Stupi pod Kępem, która zajmuje się działalnością gastronomiczną, oferuje usługi cateringowe oraz organizację różnych imprez okolicznościowych.

W pozostałych subregionach OWES-y prowadzone są przez: Fundację Pomocy Wzajemnej Barka, Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP i Stowarzyszenie ETAP. Teraz mogą wystartować ww. konkursie. **MARK**

Pomogą w walce z rakiem

Ważnym obszarem wsparcia z WRPO 2014+ jest profilaktyka zdrowotna, mająca zapobiec chorobom onkologicznym.

W Wielkopolsce co roku 100 dzieci choruje na raka, a prognozy Ministerstwa Zdrowia na najbliższą dekadę nie są optymistyczne. Problemem jest też niska świadomość społeczeństwa o tych chorobach i o sposobach ich leczenia. Wciąż mało się o tym mówi, a rodzice niewiele wiedzą na temat wczesnych objawów nowotworów u dzieci. Lekarze przypominają: tylko szybkie rozpoznanie choroby (w tym stopień zaawansowania klinicznego) wpływa na skuteczne leczenie.

Jest szansa na poprawę tej sytuacji. 300 dzieci i młodzieży z chorobą nowotworową oraz 900 osób z ich otoczenia (rodzice i najbliższa rodzina) otrzyma wsparcie psychologiczne, edukacyjne oraz możliwość konsultacji ze specjalistami. Taki pakiet pomocy zakłada projekt pn. „Wielkopolska Onkologia Dziecięca – Wielkopolski Program Profilaktyczny w zakresie onkologii dziecięcej”, który będzie realizować Fundacja Pomocy Dzieciom z Chorobami Nowotworowymi.

Organizacja, która została założona 25 lat temu, otrzymała z WRPO 2014+ dofinansowa-

FOT. M. KRZYGER

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak (z prawej) podkreślał, że podpisuje umowy na projekty szczególne, bo adresowane do dzieci.

nie na ten cel w wysokości 6 mln zł. W ramach projektu powołane zostanie Centrum Edukacji Zdrowotnej, które będzie koordynować działania edukacyjne, informacyjne oraz wspierające w zakresie wczesnego wykrywania nowotworów, komunikacji oraz pracy z dzieckiem dotkniętym chorobą nowotworową i jego rodziną. Fundacja zrealizuje projekt w part-

nerstwie ze Szpitalem Klinicznym im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

W pięciu wielkopolskich miastach (w Poznaniu, Pile, Koninie, Lesznie i Kaliszu) powstaną lokalne punkty edukacji zdrowotnej. Będą one realizować działania informacyjne i promocyjne projektu, które za-

planowano w formie wielokanałowej kampanii wykorzystującej media, internet, spotkania edukacyjne czy działania w placówkach edukacyjnych. Przewidziane są szkolenia skierowane do lekarzy, personelu POZ, psychologów, pedagogów, terapeutów, pracowników instytucji pomocy społecznej.

Wszyscy będą mogli się szkolić w zakresie wczesnego wykrywania chorób nowotworowych u dzieci i młodzieży, komunikowania się z pacjentem onkologicznym i jego rodziną, pracy z rodziną dotkniętą chorobą czy nawet pracy nauczyciela z takim dzieckiem. Łącznie zostanie przeszkolonych ponad 500 osób.

Umowę z fundacją (reprezentowaną przez prezes Marię Witak) podpisywał wicemarszałek Wojciech Jankowiak, który 10 kwietnia złożył również podpisy pod umowami z gminą Trzcianka – reprezentowaną przez burmistrza Krzysztofa Czameckiego, i gminą Chocz – reprezentowaną przez burmistrza Mariana Wielgosika. Projekty zakładają utworzenie na terenach tych gmin ponad 120 miejsc w przedszkolach. **MARK**

Zielone przedsięwzięcia

Mieszkańcy kilkunastu gmin w Wielkopolsce otrzymają wsparcie unijne, które pozwoli im na instalację urządzeń do produkcji prądu z odnawialnych źródeł energii (OZE).

W kwietniu Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął decyzję o dofinansowaniu wniosków w konkursie na wytworzenie energii z OZE – poddziałanie 3.1.1. W gronie wybranych znalazło się 18 projektów, z czego w 11 przypadkach wnioskodawcami były gminy, a pozostali to przedsiębiorcy.

To elitarna grupa beneficjentów, ponieważ na liście wniosków ocenionych pozytywnie znalazło się 105 podmiotów, a dofinansowanie otrzymało tylko 18 z nich. Pozostali odpadli z powodu braku środków. Budżet konkursu wyniósł 90 mln zł.

Skąd tak duże zainteresowanie? Konkurs przewidywał m.in. tzw. projekty parasolowe. Gmina mogła zebrać mieszkańców, którzy chcieliby korzystać z paneli fotowoltaicznych, i starać się o dotacje na ich instalację bezpośrednio w domach. Formalnie wniosek składała gmina albo grupa gmin, ale faktycznymi odbiorcami są lokalne społeczności.

Z takiego rozwiązania skorzystała gmina Rychwał, która była liderem partnerstwa z samorządami gmin: Golina, Rychwał, Tuliszków i Wierzbinek. Projekt przewiduje wykonanie 668 instalacji fotowoltaicznych na potrzeby gospodarstw domowych na terenie trzech gmin powiatu konińskiego: Rychwał (172 instalacje), Golina (169) i Wierzbinek (166) oraz 1 na terenie powiatu tureckiego, czyli gminy Tuliszków (161).

Na instalacje OZE będą mogli także liczyć mieszkańcy gmin: Czajków, Kraszewice, Dobra, Przygodzice, Nowe Skalmierzyce, Złotów, Rzgów, Grodziec, Odolanów, Krotoszyn, Turek i Ostrzeszów. Z kolei w gronie firm, które otrzymały wsparcie na instalację paneli fotowoltaicznych, są przedsiębiorcy ze Strzałkowa, Swarzędza i z Pity. **MARK**

Będą oszczędności w szpitalach, szkołach i świetlicach

Zyski energetyczne, ale też poprawa estetyczna budynków. Te cechy łączą w sobie projekty termomodernizacyjne.

W kwietniu podpisano umowy o dofinansowanie projektów, które będą realizowane w ramach ZIT dla MOF Poznania. Marszałek Marek Woźniak spotykał się z beneficjentami aż trzykrotnie. Na początek podpisał umowy z samorządami z gmin Kórnik, Kleszczewo, Buk i Kostrzyn. Za ponad 6,5 mln zł dotacji unijnej na terenach tych gmin termomodernizacją zostaną objęte budynki szkół, domów kultury czy świetlic wiejskich. Projekty zakładają wykorzy-

FOT. M. KRZYGER

Samorządowcy z Kórnika, Kleszczewa, Buku i Kostrzyna z marszałkiem Markiem Woźniakiem (w środku). Od lewej: Stanisław Filipiak i Jerzy Lechnerowski, od prawej: Szymon Matyszek i Bogdan Kemnitz.

wanie odnawialnych źródeł energii, co w efekcie przyczyni się do oszczędności w zużyciu energii.

Podobnie będzie w przypadku budynków Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu (7 mln zł z UE) i Poznańskiego Ośrodka

Zdrowia Psychicznego (900 tys. zł z UE). W przypadku tego ostatniego szacuje się, że wymierne oszczędności finansowe po termomodernizacji budynku wyniosą rocznie niemal 50 proc. całkowitych kosztów utrzymania.

Ostatnią umowę Marek Woźniak podpisywał z miastem Poznań, które otrzymało na termomodernizację szkół około 7,8 mln zł z UE. Warto zauważyć, że oprócz korzyści energetycznych wszystkie zmodernizowane obiekty zyskują nową jakość – walory estetyczne. Te budynki staną się po prostu ładne, czyste i schludne. To wartość dodana każdej inwestycji. **MARK**

podpatrzone

Jak już donosiliśmy, województwo wielkopolskie i angiolską prowincję Huila połączył list intencyjny w sprawie współpracy. Podpisanie dokumentu miało uroczystą oprawę, a odbyło się w sali sesyjnej UMWW, przed rozpoczęciem marcowej sesji sejmiku. Goście z Afryki obdarowali nadzorującego kwestie gospodarcze Macieja Sytkę z zarządu województwa oryginalną figurką Angolki. Jak udało nam się podpatrzeć, upominek spotkał się z żywym zainteresowaniem innych VIP-ów, m.in. przewodniczącej sejmiku Zofii Szalczyk.

napisane

Częstokroć zdarza się, że specyficzna nowomowa urzędnika potrafi nas zaskoczyć. Niektórzy komplikują nasz język z taką pasją, jakby od tego zależały ich premie na koniec roku. Ostatnio wpadło nam w ręce pewne pismo zawierające sformułowanie, przy którym słynne określenie sprzątaczkę mianem „konservatora powierzchni płaskich” musi się schować! Jak bowiem można w sposób godny prawdziwego urzędnika nazwać banalnych pasażerów? Są to, proszę państwa, po prostu „uczestnicy procesu przewozowego”...

usłyszane

Od dwóch miesięcy obrady sejmikowych komisji odbywają się na parterze budynku UMWW, w większych salach, dlatego obsługa podłączyła tam mikrofony. Takiej okazji nie mógł przepuścić znany wśród radnych happenner Maciej Wituski, który przed obradami Komisji Rewizyjnej zaintonował: – „Miłość, miłość w Zakopanem, polewamy się szampanem...”.
– Jeśli będziesz śpiewał piosenki Sławomira, to wychodź! – zaprotestował zdegustowany szef komisji Wiesław Szczepański.

– Opowiem anegdotę związaną z tym wykonawcą! – wypalił nagle Maciej Sytek z zarządu województwa.
– Pacjent leży w szpitalu w śpiączce, podłączony do kroplówek i aparatury, nie ma z nim kontaktu. Do pokoju zagląda personel medyczny, sprzątaczkę i każdy włącza choremu radio lub telewizor. Gdy jednak siostra Bożenka po raz dwudziesty nuci (płynąca z eteru) piosenkę Sławomira „Miłość w Zakopanem”, zdesperowany pacjent, ciągnąc za sobą kroplówkę, wstaje z łóżka i włącza radio!

przysłane

SPAM zalewa nam skrzynki e-mailowe, zdążyliśmy się już chyba wszyscy do tego przyzwyczaić. Bywają jednak takie wiadomości, które nawet nas potrafią zaskoczyć. „Cześć Drogi, nazywam się Jack i szukam związku, w którym będę czuć się kochany po serii nieudanych związków. Mam nadzieję, że odezwę się od Ciebie” – napisano do nas na służbowy adres. Jako że w czasach poprawności politycznej jesteśmy tolerancyjni, uznaliśmy za pochlebstwo te końskie zaloty, ale... okazało się, że „Jack” to samo napisał do wszystkich w redakcji :-).

monitorujemy radnych

>> Marzena Wodzińska:

Mąż, kamper i świat

- >> **Jestem radną, bo...** tak zdecydowali mieszkańcy, a ja lubię brać aktywny udział w życiu społecznym, gospodarczym i nie lubię biernie patrzeć na zachodzące wokół mnie zmiany.
- >> **Gdy po raz pierwszy zasiadłam w sejmikowych ławach...** poczułam, że jestem we właściwym miejscu, że będę mogła stanowić wsparcie dla wszystkich, którzy tego potrzebują, oraz działać, aby wspólnie rozwijać nasz region.
- >> **W samorządzie najchętniej zmieniłabym...** Ostatnio „zmiana” źle mi się kojarzy! Usprawniłabym raczej jego funkcjonowanie, ale nie zmieniała.
- >> **Kiedy wracam z sesji sejmiku...** zabieram się do dalszej pracy: korespondencja, telefony, dekrety dokumentów itd.
- >> **Gdy słyszę „autorytet”, myślę...** szkoda, że już ich z nami nie ma... Profesor Bartoszewski, Jan Paweł II, mój tata.
- >> **Mój ulubiony bohater to...** Patrząc na to, co się dzieje dookoła, to Nikodem Dyźma. Jeśli chodzi o aktorów, to Beata Tyszkiewicz – w 100 procentach wpisuję się w jej życiową definicję bycia damą.
- >> **Słowo, które najlepiej opisuje mój charakter, to...** Nie wiem, chociaż często słyszałam, że jestem przedsiębiorczą i dynamiczną kobietą, z otwartym sercem dla ludzi i pozytywnie nastawioną do świata.
- >> **Największym zaskoczeniem dla mnie było ostatnio...** Po tym, co ostatnio dzieje się w naszym państwie, już chyba nic nie jest w stanie mnie zaskoczyć... No, chyba nic.
- >> **Gdybym mogła cofnąć czas...** Tego nie jestem w stanie zrobić, więc się nad tym nie zastanawiam.
- >> **Moje największe marzenie to...** żeby otaczała mnie gromadka wnucząt, a ja będę je kochała i przekazywała im mądrości życiowe. Mam też drugie marzenie – jak osiągnę wiek emerytalny, to razem z mężem kupimy kampera i będziemy podróżować, podziwiając piękno tego świata.
- >> **Nigdy nie mogłabym...** zawieść ludzi. Jest wiele wartości w moim życiu, którymi się kieruję.
- >> **Przepadam za...** biesiadowaniem z rodziną oraz przyjaciółmi i wspólnymi posiłkami, ale również za takimi dniami, kiedy nie muszę wstawać rano i ubierać się elegancko, tylko mogę chodzić w szlafroku lub dresie.
- >> **Nie noszę, gdy...** muszę przebywać w otoczeniu ludzi fałszywych, wszechwiedzących, pouczających innych.
- >> **Gdy jestem głodna...** nie powinnam chodzić na zakupy, bo kupuję dużo więcej.

wyśledzone

Sejmikowa Komisja Kultury obradowała 11 kwietnia w Szreniawie, gdzie funkcjonuje Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego. Po „papierkowej” pracy radni zwiedzili placówkę i obejrzelii jej największe atrakcje. Tych nie brakowało, choć niezmotoryzowani bardzo żalowali, że nie mogli skorzystać z usług miejscowej... gorzelni, bo trwa tam jeszcze remont. W inne zakamarki muzeum udało się jednak komisji dotrzeć! Radnej Tatianie Sokołowskiej, miłośniczce nietypowych aut, spodobały się zwłaszcza pojazdy: w powozie (fotka z lewej) czuła się doskonale, z kolei z tarpana... jak najszybciej chciała się wydostać.

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031
Rada Programowa: Krzysztof Grabowski, Tatiana Sokołowska (zastępczyni przewodniczącej),
Zofia Szalczyk (przewodnicząca), Dariusz Szymczak, Waldemar Witkowski, Maciej Wituski (sekretarz)
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62-67-036,
fax 61 62-67-031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.

>> **Marzena Wodzińska**
>> ur. 13 stycznia 1971 r., Kalisz
>> członkini Zarządu Województwa Wielkopolskiego
>> wybrana z listy PO, w okręgu nr 5
>> 10.700 głosów